

GHID

PRIVIND MODUL DE LEGALIZARE A CAPITALULUI, REFORMAREA IMPOZITĂRII ȘI AMNISTIEREA FISCALĂ

Elaborat de Agenția de rating și estimare “Estimator-VM” S.R.L.

Publicația a apărut cu sprijinul financiar al PNUD Moldova.

Autori: Agenția de Rating și Estimare “Estimator-VM”

Cordonatori: Ministerul Economiei și Comerțului

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Ghidul privind modul de legalizare a capitalului, reformarea impozitării și amnistia fiscală / Guvernul Rep. Moldova, Agenția de Rating și Estimare “Estimator - VM” SRL. - Ch. : S. n., 2007 (Tipogr. “Bons Offices”). - 84 p.

ISBN 978-9975-80-065-5

200 ex.

Redactor: Igor Guzun

Coperta: Eugen Catruc

Tehnoredactare: Mihai Sava

Notă: Opiniile expuse în această publicație reflectă poziția autorilor și nu sînt împărtășite în mod obligatoriu de PNUD Moldova

INFORMAȚII INTRODUCTIVE	6
Concepția și esența reformelor efectuate	6
Premisele efectuării reformelor	8
Scopul efectuării reformelor	9
Efectele măsurilor promovate	10
LEGALIZAREA CAPITALULUI	11
Concepția legalizării capitalului	11
Avantajele legalizării capitalului	12
Baza legislativă	13
Categorica de active ce pot fi legalizate	13
Exemple de cazuri în care astfel de active necesită amnistiere	13
Legalizarea mijloacelor bănești	13
Subiecții legalizării	14
Etapetele legalizării mijloacelor bănești	14
Actele necesare în cadrul legalizării	15
Formularul cererii de legalizare a mijloacelor bănești	16
Taxele ce urmează a fi achitate în cadrul legalizării	17
Implicațiile fiscale ale legalizării	17
Exemple	17
Baza legislativă	19
Categorica de active ce pot fi legalizate	19
Subiecții legalizării	19
Etapetele legalizării	19
Legalizarea de bunuri imobiliare	19
Schema efectuării legalizării bunului imobiliar	22
Taxele ce urmează a fi achitate	22
Implicațiile fiscale ale legalizării	22
Exemple	23
Legalizarea valorilor mobiliare	25
Tipul de legalizare	25
Baza legislativă	25

Categoria de active ce pot fi legalizate	26
Exemple de cazuri în care valorile mobiliare necesită a fi legalizate	27
Subiecții legalizării	28
Etapele legalizării valorilor mobiliare	28
Legalizarea valorilor mobiliare pe piața extrabursieră.....	30
Legalizarea valorilor mobiliare pe piața bursieră.....	39
Consecințele legalizării valorilor mobiliare asupra subiecților legalizării	45
Taxele ce urmează a fi achitate în cadrul legalizării valorilor mobiliare și alte cheltuieli suportate	47
Implicațiile fiscale ale legalizării valorilor mobiliare	49
Specimene.....	54
Legalizarea cotelor-părți.....	56
Tipul de legalizare	56
Baza legislativă	56
Categoria de active ce pot fi legalizate	56
Subiecții legalizării	56
Etapele legalizării	57
Actele necesare în cadrul legalizării	58
Taxele ce urmează a fi achitate în cadrul legalizării.....	58
Exemple.....	58
Legalizarea activelor uzurabile și a activelor de capital	61
IMPOZITUL PE VENIT LA COTA 0.....	64
Esența.....	64
Scopul.....	64
Baza legislativă	64
Subiecții.....	64
Domeniul de aplicare	64
Implicații.....	65
Conceptia	68
Scopul.....	68
Aria de cuprindere	68
Efectul	68
AMNISTIEREA FISCALĂ.....	68
Esența măsurilor	70

Baza legislativă	70
Subiecții prevederilor	70
Sfera de aplicare.....	70

MODUL DE EFECTUARE A CONTROALELOR

Perioada de timp vizată.....	71
Organele de stat vizate.....	71
Garanțiile oferite subiecților legalizării de capital	71
Garanțiile oferite la amnistierea fiscală.....	72
Excepțiile și limitările cu referire la capitalul ce poate fi supus legalizării	73

EXCEPȚIILE ȘI LIMITĂRILE MODIFICĂRILOR LEGISLATIVE

Excepțiile și limitările cu referire la utilizareacapitalului legalizat	74
Excepțiile și limitările cu privire la statutul de rezident și nerezident al subiecților legalizării de capital	74

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

INFORMAȚII INTRODUCATIVE

Concepția și esența reformelor efectuate

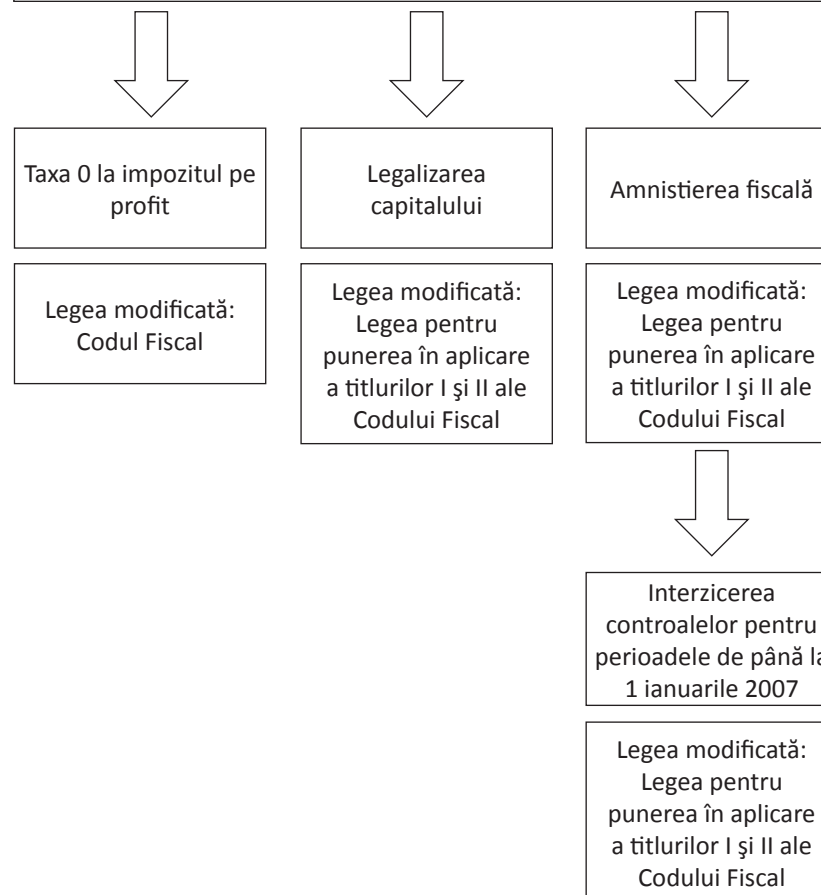
La data de 27 aprilie 2007, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat un set de modificări la o serie de legi care au un impact semnificativ asupra activității agenților economici. Modificările respective prevăd, în linii mari, următoarele măsuri:

- Admiterea legalizării capitalului sub diverse forme, care anterior a fost înregistrat pe numele unor alte persoane sau nu a fost declarat de către proprietarii săi reali.
- Aplicarea taxei 0 a impozitului pe profit pentru profitul companiei, care nu este distribuit sub formă de dividende, începând cu anul 2008.
- Interzicerea efectuării de controale privind activitatea economică a companiilor și achitarea taxelor și impozitelor pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2007.
- Anularea restanțelor pe care le aveau agenții economici față de bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale și fondurile asigurării de asistență medicală la data intrării în vigoare a modificărilor legislației.

Importanța acestor modificări nu poate fi subapreciată. În primul rând, ea va permite agenților economici să declare capitalul ce le aparține, care anterior se afla în posesiunea altor persoane sau nu era declarat deloc. De asemenea, anularea impozitului pe profitul corporativ va crea un stimul important pentru companiile din țară pentru a reflecta în contabilitatea oficială veniturile care anterior erau „ascunse” și pentru a reinvesti mai intens profiturile respective în activitatea companiilor. Limitarea perioadelor de control cu data de 1 ianuarie 2007 reprezintă o posibilitate pentru mai mulți agenți economici de a „întoarce pagina” și de a continua activitatea, uitând erorile și omisiunile din trecut. Și, în sfârșit, anularea restanțelor față de bugetele de stat, amnistierea fiscală acordă o nouă șansă multor întreprinderi care din cauza datoriilor și sechestrului anterior nu-și mai puteau derula activitatea economică.

Structura setului de modificări legislative, aprobate în baza inițiativelor Președintelui privind reforma sistemului de impozitare a agenților economici, legalizarea capitalului și amnistierea fiscală

Actul normativ în baza căruia s-au aprobat inițiativele:
Legea nr. 111-XVI din 27.04.2007

Premisele efectuării reformelor

Necesitatea efectuării reformelor legate de amnistierea fiscală, taxa pe impozit 0 și legalizarea capitalului sunt motivate de mai multe premise. Printre cele mai importante menționăm următoarele:

- La moment, activele de capital (imobiliare, financiare etc.) ce aparțin persoanelor juridice sunt înregistrate la o valoare inferioară costului lor de piață, iar majoritatea agenților economici, în scopul ascunderii veniturilor și activelor de impozitare, micșorează, prin aplicarea diferitelor scheme de evaziune fiscală, valoarea reală a acestora și veniturile obținute.
- Datorită impozitării nefavorabile a veniturilor, în special a celor legate de creșterea capitalului, agenții economici evită să achite impozitele la buget.
- Tranzacțiile cu active sunt înregistrate la prețuri reduse sau au loc cu implicarea firmelor off-shore/fantome.
- În perioada de constituire a economiei de piață disciplina fiscală a agenților economici nu corespundea totdeauna rigorilor legii, și unele probleme din acea perioadă creează și azi complicații pentru companii.
- La 1 ianuarie 2007, datoriile agenților economici față de bugetul public național constituiau circa două miliarde de lei.
- Pentru asigurarea achitării acestor datorii, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat aplică sechestrare asupra activelor deținute de agenții economici.
- Din datoriile respective, în bugetul de stat pot fi colectate de facto mijloace bănești în valoare de circa 10-15% din suma datoriilor totale + amenzi și penalități (200-300 milioane de lei), inclusiv din contul înstrăinării activelor sechestrate.

Scopul efectuării reformelor

Inițiativele privind amnistierea fiscală și legalizarea capitalului urmăresc mai multe scopuri, legate de liberalizarea regimului de activitate a agenților economici și de creșterea caracterului atractiv al Moldovei ca destinație pentru investiții pe plan internațional:

- Ameliorarea climatului investițional și majorarea fluxului de investiții în activitatea de întreprinzător prin aplicarea unui mecanism eficient de impozitare a capitalului legalizat. În prezent, când Moldova este un stat vecin al Uniunii Europene, devine deosebit de importantă capacitatea economiei noastre de a se restructura rapid și de a deveni competitivă.
- O condiție esențială a restructurării rapide este reinvestirea profiturilor în activitatea agenților economici. Unul dintre scopurile reformelor urmărește determinarea investitorilor de a-și reinvesti profitul în vederea extinderii și dezvoltării afacerilor.
- Reducerea esențială a corupției în cadrul organelor de control fiscal, ceea ce va spori încrederea oamenilor de afaceri față de instituțiile cu funcții de control și administrare fiscală.
- Sporirea capitalizării activității și ameliorarea indicatorilor economico-financiarilor ai întreprinderilor din țară, fapt ce va crea posibilități suplimentare în procesul de atragere a resurselor investiționale.
- Investirea veniturilor agenților economici, inclusiv a sumelor impozitului pe venit care nu au fost achitate la buget, în achiziționarea mărfurilor și a serviciilor impozabile cu TVA.
- Renunțarea la unele scheme de eschivare de la plata impozitului pe venit în cazul importului de mărfuri și servicii.

Efectele măsurilor promovate

Avantaje	Dezavantaje
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acțiunile promovate fac mai atractiv climatul investițional al țării comparativ cu situația anterioară și cu statele din regiune. ▪ Diminuează presiunea fiscală asupra agenților economici. ▪ Oferă posibilitate agenților economici și cetățenilor de a scoate din anonim resursele care nu au fost declarate anterior. ▪ Agenții economici vor reflecta volumele activității lor la volume reale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Măsurile promovate diminuează în prima perioadă veniturile bugetului de stat. ▪ Agenții economici care au respectat exact prevederile legislației fiscale nu pot beneficia de toate măsurile propuse.
Oportunități	Pericole
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oferă oportunitatea transformării Moldovei într-o nouă destinație regională a investițiilor străine. ▪ Creează o nouă șansă pentru multe întreprinderi care, din cauza datoriilor față de bugetele de stat, nu pot activa normal. ▪ Permit o diminuare a ponderii economiei subterane. ▪ Datorită acestor măsuri, poate fi efectuată consolidarea activelor de capital, ceea ce va permite o mai bună utilizare a lor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Agenții economici își pot crea așteptări referitoare la niște măsuri de același tip care vor fi efectuate și în viitor, ceea ce ar diminua disciplina financiară.

LEGALIZAREA CAPITALULUI

Concepția legalizării capitalului

Legalizarea capitalului este una dintre componentele de bază ale inițiativelor promovate. Legalizarea oferă agenților economici, persoanelor fizice și juridice, posibilitatea să-și declare și să-și legalizeze capitalurile, care anterior nu erau declarate. Aceasta se referă atât la mijloacele bănești, cât și la capitalurile ce iau alte forme (imobile, valori mobiliare, cote de participare la capitalul societăților cu răspundere limitată, activele aflate deja în proprietatea agenților economici).

Poate fi supus legalizării capitalul care anterior nu a fost obiect al impunerii, evitându-se astfel penalizarea de natură fiscală. Însă în cadrul legalizării nu pot fi înregistrate mijloace și active obținute din surse infracționale. Totodată, trebuie menționat faptul că prezenta legalizare a capitalului este o oportunitate unică de a scoate din anonim mijloacele bănești sau alte forme de capital și de a le include în circuitul economic legal.

Legalizarea capitalului are trei aspecte de bază:

- Declararea capitalului care anterior nu era declarat.
- Trecerea capitalului de pe numele deținătorilor formali (de jure) pe numele deținătorilor reali (de facto).
- Reflectarea în scopuri fiscale a valorii reale de piață a activelor, în vederea optimizării structurii activelor și a impozitării viitoare.

Ca efecte scontate ale legalizării capitalului, pot fi menționate următoarele rezultate de bază:

- Reducerea importanței economiei subterane în cadrul activităților economice.
- Intrarea în drepturi de proprietate a adevăraților posesori ai activelor de capital, ce va conduce la ameliorarea administrării afacerilor.
- Optimizarea impozitării viitoare a agenților economici, care beneficiază de legalizarea capitalului.

Avantajele legalizării capitalului

Printre avantajele principale ale legalizării capitalului se numără:

- Intrarea în drepturi de proprietate a posesorilor de facto, ceea ce le permite să evite posibilele acțiuni de rea credință ale proprietarilor de jure, să se asigure împotriva unor eventuale procese de divorț sau succesiune, ce afectează bunurile proprietarului de jure.
- Consolidarea drepturilor de proprietate, ce permite o mai eficientă administrare a activelor și obținerea unor economii la costurile de administrare.
- Taxarea specifică și preferențială, suportată de către proprietarul de facto, comparativ cu taxarea normală în cadrul tranzacțiilor obișnuite cu active, care urmează a fi suportată de către proprietarul de jure și care ar putea servi ca motiv al refuzului lui de a efectua tranzacții.
- În cazul legalizării valorii reale de piață a activelor de capital, compania va reflecta în bilanț valoarea reală a proprietăților sale. Acest fapt va asigura posibilități suplimentare de creditare prin intermediul sistemului bancar și al pieței de capital și va permite o mai bună plasare a companiei în clasamente și liste.
- Procesul de legalizare a capitalului oferă oportunități unice pentru mai multe tipuri de tranzacții. În acest caz, nu vor fi aplicate restricțiile referitoare la insideri, va fi permisă modificarea valorii de bază a activelor companiilor și vor fi admise tranzacții la prețuri de piață fără impozitarea creșterii de capital.

Legalizarea mijloacelor bănești

Baza legislativă

Legalizarea mijloacelor bănești este efectuată în baza următoarelor surse legislative:

- Modificările și completările operate în actele legislative în vigoare privind legalizarea capitalului și amnistierea fiscală, adoptate prin Legea nr. 111-XVI din 27.04.2007.
- Legea nr. 1164 din 24.04.1997 pentru punerea în aplicare a titlului I și II ale Codului Fiscal.
- Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 505 din 21.08.2007 cu privire la unele particularități ale activității instituțiilor financiare aferente procesului de legalizare a capitalului și transferării/scoaterii din Republica Moldova de către persoanele fizice a mijloacelor bănești legalizate.

Categoria de active ce pot fi legalizate

Pot fi legalizate mijloacele bănești atât din țară, cât și de peste hotare, care aparțin subiectului legalizării fără nici o dovadă legală a sursei de proveniență. În acest caz, mijloacele bănești includ moneda națională sau valuta străină, care pot fi în numerar sau sub formă de depunere în conturi la diferite instituții financiare și din care nu au fost achitate impozite și taxe, contribuții de asigurări sociale de stat, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală. Mijloacele bănești nu trebuie să provină din activitatea infracțională.

Exemple de cazuri în care astfel de active necesită amnistiere

Persoanele fizice, care sunt proprietari ai mijloacelor bănești, fără însă a deține dovada sursei de proveniență a acestora, pot ajunge, în cazul utilizării banilor pentru achiziția unor obiecte de valoare, în vizorul organelor de control. Instituțiile abilitate ale statului pot solicita documente de

proveniență a acestor bani (din ce surse au originea? au fost oare plătite impozitele? ș.a.). Odată cu legalizarea acestor mijloace bănești, persoana fizică va deveni proprietar de bună credință al banilor și nu va avea nevoie de dovezi de proveniență a lor.

Subiecții legalizării

Orice cetățean al Republicii Moldova sau reprezentantul său legal poate solicita legalizarea mijloacelor bănești ce-i aparțin. Reprezentant poate fi părintele, adoptatorul, tutorele, curatorul sau o altă persoană împuternicită printr-o procură autentificată notarial. Împreună cu persoana fizică, cetățean al Republicii Moldova, și reprezentantul său legal, în calitate de participanți la procesul de legalizare se prezintă și instituția financiară care deține licența Băncii Naționale a Moldovei, Centrul pentru Combaterrea Crimelor Economice și Corupției și Procuratura Generală.

Etapele legalizării mijloacelor bănești

- a) Persoana fizică (solicitantul) sau reprezentatul său legal prezintă o cerere în două exemplare, pentru a depune mijloacele bănești pe un cont bancar (sau conturi bancare) la instituția financiară. De asemenea, sunt prezentate actul de identitate în original și o fotocopie a acestuia pentru solicitant, iar reprezentatul va prezenta actul de identitate, fotocopia lui, fotocopia actului de identitate al subiectului legalizării, autentificată notarial, și procura, de asemenea, autentificată notarial.
- b) Persoana împuternicită a instituției financiare va verifica, în prezența solicitantului sau reprezentantului acestuia, datele indicate în cerere privind conformitatea lor cu actul de identitate al subiectului legalizării sau reprezentantului acestuia.
- c) Persoana împuternicită a instituției financiare poate refuza primirea cererii cu privire la legalizarea mijloacelor bănești doar în cazul în care datele din cerere nu corespund celor din actul de identitate sau altor prevederi ale Băncii Naționale a Moldovei. Cererea nu poate fi refuzată din alte motive.
- d) În cazul depistării unor diferențe între datele din cerere și cele din actele de identitate, persoana împuternicită a instituției financiare este obligată să informeze solicitantul sau reprezentantul ei despre acestea și să-i ofere posibilitatea de a le înlătura.

- e) La primirea de către instituția financiară a cererii cu privire la legalizarea mijloacelor bănești, al doilea exemplar al cererii, autentificat de reprezentantul instituției financiare, este remis solicitantului legalizării sau reprezentantului său legal.
- f) La legalizarea mijloacelor bănești cu depunerea acestora pe cont bancar, instituția financiară va reține o taxă de 5% din suma mijloacelor bănești legalizate. Această taxă este singura plată care trebuie efectuată pentru legalizare. Orice altă plată este considerată ilegală și nu poate fi cerută!
- g) În cazul legalizării mijloacelor bănești în valută străină, taxa se reține, ținându-se cont de cursul oficial al leului moldovenesc față de această valută, valabil la data legalizării mijloacelor bănești.
- h) Instituția financiară transferă taxa reținută de 5% pe conturile trezoreriale ale Ministerului Finanțelor.

Actele necesare în cadrul legalizării

Pentru legalizarea mijloacelor bănești, solicitantul va prezenta la instituția financiară următoarele documente:

- Cererea în două exemplare cu privire la legalizarea mijloacelor bănești.
- Copia actului de identitate, însoțită de original.
- Reprezentantul subiectului legalizării va prezenta:
- Cererea în două exemplare cu privire la legalizarea mijloacelor.
- Copia actului de identitate al subiectului legalizării, autentificată notarial.
- Procura privind desemnarea reprezentantului subiectului legalizării, autentificată notarial.
- Copia actului de identitate al reprezentantului, însoțită de original.

Formularul cererii de legalizare a mijloacelor bănești

CERERE cu privire la legalizarea mijloacelor bănești	
Denumirea instituției financiare _____	
În conformitate cu Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal, solicit deschiderea contului (conturilor) _____	
în _____	denumirea contului (conturilor)
se indică moneda națională sau valuta străină	
Suma capitalului legalizat în _____	
se indică moneda națională sau valuta străină	
suma în litere și cifre _____	
Date despre subiectul legalizării:	
Numele, prenumele _____	
Domiciliul subiectului legalizării _____	
Actul ce confirmă identitatea solicitantului:	
numărul de identificare _____ nr. _____ seria _____, eliberat _____	
data eliberării _____	
Date despre reprezentantul subiectului legalizării (în cazul în care este):	
Numele, prenumele _____	
Domiciliul reprezentantului subiectului legalizării _____	
Actul ce confirmă identitatea reprezentantului:	
numărul de identificare _____ nr. _____ seria _____, eliberat _____	
Data eliberării _____	
Datele din procură	
Data _____ nr. _____, persoana care a autentificat procura _____	
Veridicitatea datelor indicate în cerere o confirm și declar că capitalul legalizat nu este legat de crime sau infracțiuni ce cad sub incidența Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională (din 8 noiembrie 1990), ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.914-XV din 15 martie 2002, cu excepția infracțiunilor fiscale. Am cunoștință de faptul că, în cazul depistării ulterioare a unor crime sau infracțiuni legate de nedeclararea și neachitarea, integrală sau parțială, a impozitelor, comise după punerea în aplicare a cap.IV al Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997, față de mine vor fi aplicate sancțiuni conform legislației în vigoare.	
Data și semnătura solicitantului _____	
Cererea este primită de persoana împuternicită de instituția financiară _____	
numele, prenumele, funcția	
Semnătura _____	Data _____
L.Ș.	

Taxele ce urmează a fi achitate în cadrul legalizării

La legalizarea mijloacelor bănești cu depunerea acestora pe cont bancar (conturi bancare), instituția financiară reține o taxă de 5% din suma mijloacelor bănești legalizate. Orice alte plăți din această sumă sunt interzise și contravin legislației.

Implicațiile fiscale ale legalizării

Unica taxă percepută la legalizarea mijloacelor bănești este cea de 5%. Alte taxe sau plăți suplimentare nu pot fi percepute, fiind interzise de lege. Solicitantul achită taxa de 5% din suma efectiv depusă în contul bancar (conturile bancare). Instituția financiară reține această taxă, fără a fi nevoie de alte documente de la solicitant, fiind folosită procedura „ghișeul unic”. Instituția financiară transferă suma de 5% pe conturile trezoreriale ale Ministerului Finanțelor.

Exemple

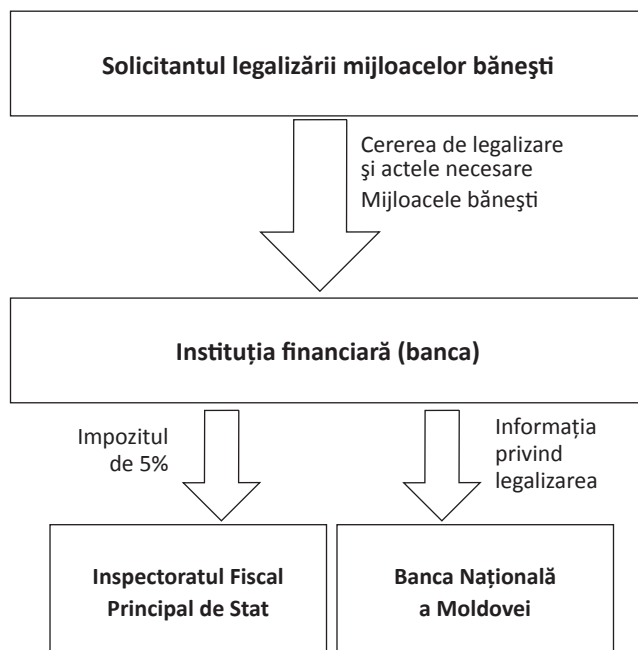
Persoanele fizice care posedă o sumă de bani, ce provin din diferite activități legale, însă nu au fost declarați anterior, din care nu au fost achitate ori au fost achitate parțial impozite și taxe, contribuții de asigurări sociale de stat, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, pot legaliza aceste mijloace bănești pentru a nu trezi interesul organelor fiscale față de aceste mijloace. Este necesar ca banii să fie obținuți din surse legale.

Dacă dispuneți de astfel de mijloace bănești și ați hotărât să le legalizați, atunci trebuie să mergeți la o instituție financiară (bancă) și să le depuneți în cont. Pentru a deschide un astfel de cont este nevoie să prezentați un act de identitate (buletinul de identitate), o fotocopie a lui și o cerere în două exemplare. Pentru dvs. acest demers poate fi efectuat de un reprezentant care va trebui să aibă din partea dvs. o procură și copia buletinului de identitate al dvs., ambele autentificate notarial.

La bancă veți prezenta cererea în două exemplare. Reprezentantul băncii va controla veridicitatea datelor din buletinul de identitate și a datelor din cerere. Dacă ele nu vor fi identice, reprezentatul băncii este obligat să vă propună să corectați greșelile. În cazul reprezentantului legal al dvs., va fi verificată și procura, dacă ea conține împuternicirile de legalizare a mijloacelor bănești. Dacă totul este în ordine, reprezentantul băncii va deschide un cont (sau mai multe

conturi) pe numele dvs., pe care veți depune banii. Este posibil să achitați un comision bancar de perfectare a acestui cont, iar comisionul diferă de la bancă la bancă.

După depunerea mijloacelor bănești în cont, veți primi de la reprezentantul băncii al doilea exemplar al cererii cu ștampila băncii. Din acest moment se consideră legalizate pe deplin toate mijloacele bănești depuse pe cont. Banca va reține din această sumă taxa de 5%, care va fi transferată pe conturile trezoreriale ale Ministerului Finanțelor. Aceeași procedură e valabilă și pentru mijloacele bănești în valută străină. Din ele va fi achitată taxa, ținând cont de cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la ziua depunerii banilor în cont. Dvs. puteți dispune liber de acești bani din momentul depunerii lor în cont și odată cu primirea celui de-al doilea exemplar al cererii cu ștampila băncii (cu unele limitări la investirea acestor mijloace peste hotarele țării).

Legalizarea de bunuri imobiliare

Baza legislativă

Legalizarea bunurilor imobiliare este efectuată în baza Legii nr. 111-XVI din 27 aprilie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care modifică Legea nr. 1164 din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal.

Categoria de active ce pot fi legalizate

Categoria bunurilor imobiliare include: terenurile, porțiunile de subsol, obiectele acvatice separate, plantațiile prinse de rădăcini, clădirile, construcțiile și orice alte lucrări legate solid de pământ, precum și tot ceea ce, în mod natural sau artificial, este încorporat durabil în acestea, adică bunurile a căror deplasare nu este posibilă fără a cauza prejudiciu considerabil destinației lor.

Legalizarea bunurilor imobiliare reprezintă transmiterea drepturilor de proprietate asupra acestor bunuri în cazul în care proprietarul de facto a înregistrat juridic dreptul de proprietate pe numele altei persoane cu efectuarea modificărilor respective în Registrul bunurilor imobiliare.

Subiecții legalizării

Subiect al legalizării bunurilor imobiliare este proprietarul real al bunurilor imobiliare.

Etapele legalizării

Subiectul legalizării, în scopul schimbării subiectului dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare, trebuie să urmeze câteva etape:

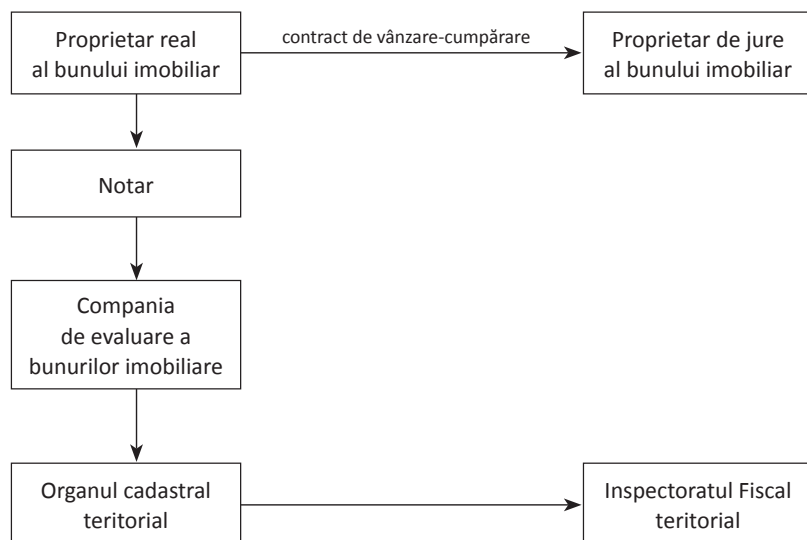
1. Încheie cu persoana pe numele căreia este înregistrat dreptul de proprietate un contract de vânzare-cumpărare. În contract urmează a fi stipulat că tranzacția este efectuată în scopul legalizării capitalului, pentru a nu include clauza de achitare cu mijloace bănești. De aseme-

nea, în acest contract va fi indicată valoarea bunului imobiliar. Proprietarul de facto poate arăta în contract valoarea de piață reală a bunului imobiliar, iar în caz de necesitate se poate adresa unui evaluator independent care dispune de licență pentru efectuarea activității de evaluare a bunurilor imobiliare. Avantajul legalizării bunurilor imobiliare la valoarea lor reală de piață constă în faptul că suma reevaluării se include în baza valorică a bunurilor imobiliare. Astfel, este achitată o taxă minimă și nu se constată ca venituri suplimentare (creștere de capital). În acest mod, sunt evitate cheltuielile suplimentare în cazul efectuării tranzacțiilor ulterioare cu bunurile imobiliare, iar pentru persoanele juridice se majorează valoarea activelor și, respectiv, creșterea puterea de creditare.

2. Contractul de vânzare-cumpărare urmează a fi autentificat notarial.
3. Se adresează organelor cadastrale pentru operarea de modificări în Registrul bunurilor imobiliare. Subiectul legalizării depune la organul cadastral teritorial o cerere cu anexarea contractului de vânzare-cumpărare autentificat notarial. În cererea depusă la organul cadastral, subiectul legalizării poate indica și bunurile imobiliare care, la momentul legalizării, sunt considerate formal construcții nefinisate. În temeiul cererii subiectului legalizării și al documentelor prezentate, persoana împuternicită a organului cadastral operează modificări în Registrul bunurilor imobiliare.
4. După înregistrarea modificărilor la instituția cadastrală, subiectul legalizării declară valoarea legalizată a bunurilor imobiliare la Inspectoratul Fiscal de Stat, conform cererii, achitând în prealabil taxa de legalizare. Această taxă este plătită, prin intermediul instituției financiare, pe contul trezorerial respectiv al Ministerului Finanțelor. Cererea este completată în două exemplare: unul – pentru Inspectoratul Fiscal de Stat, altul – pentru subiectul legalizării. La cerere sunt anexate ordinul de plată ce confirmă faptul achitării taxei de legalizare, contractul de vânzare-cumpărare și, după caz, documentele ce confirmă înregistrarea obiectului legalizării pe numele proprietarului de jure (proprietarului nominal) al bunurilor imobiliare. Cererea este considerată înregistrată din momentul aplicării ștampilei Inspectoratului Fiscal de Stat pe ambele exemplare.

Către Șeful Inspectoratului Fiscal de Stat _____
CERERE cu privire la legalizarea capitalului
Denumirea organului, instituției, organizației _____ În conformitate cu Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal, solicit înregistrarea legalizării capitalului. Tipul capitalului legalizat (bunuri imobiliare, valori mobiliare, cote-părți) _____ Suma capitalului legalizat (lei) _____ suma în litere și cifre
Date despre subiectul legalizării: Denumirea agentului economic, codul fiscal _____ Numele, prenumele administratorului agentului economic _____ Adresa juridică a subiectului legalizării _____ Numele, prenumele _____ Domiciliul subiectului legalizării _____
Actul ce confirmă identitatea solicitantului: Numărul de identificare _____ nr. _____ seria _____, eliberat _____ Data eliberării _____
Date despre reprezentantul subiectului legalizării (în cazul în care este): Denumirea agentului economic, codul fiscal _____ Numele, prenumele administratorului agentului economic _____ Adresa juridică a reprezentantului subiectului legalizării _____ Numele, prenumele _____ Domiciliul reprezentantului subiectului legalizării _____
Actul ce confirmă identitatea reprezentantului: numărul de identificare _____ nr. _____ seria _____, eliberat _____ Data eliberării _____ Datele din procură Data _____ nr. _____, persoana care a autentificat procura _____
Anexez copia ordinului de plată care confirmă achitarea taxei de legalizare. Veridicitatea datelor indicate în cerere o confirm și declar că capitalul legalizat nu este legat de crime sau infracțiuni ce cad sub incidența Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională (din 8 noiembrie 1990), ratificate prin Legea Republicii Moldova nr.914-XV din 15 martie 2002, cu excepția infracțiunilor fiscale. Am cunoștință de faptul că, în cazul depistării ulterioare a unor crime sau infracțiuni legate de nedeclararea și neachitarea, integrală sau parțială, a impozitelor, comise după punerea în aplicare a capitolului IV al Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997, față de mine vor fi aplicate sancțiuni conform legislației în vigoare. Data și semnătura solicitantului _____ _____ numele, prenumele, funcția
Semnătura _____ Data _____ L.Ș.

Schema efectuării legalizării bunului imobiliar

Taxele ce urmează a fi achitate

Taxa de legalizare a bunurilor imobiliare constituie 5% și se calculează din diferența dintre valoarea declarată și valoarea contractului de vânzare-cumpărare, sau valoarea tranzacției în urma căreia obiectul legalizării a fost înregistrat pe numele proprietarului nominal.

Implicațiile fiscale ale legalizării

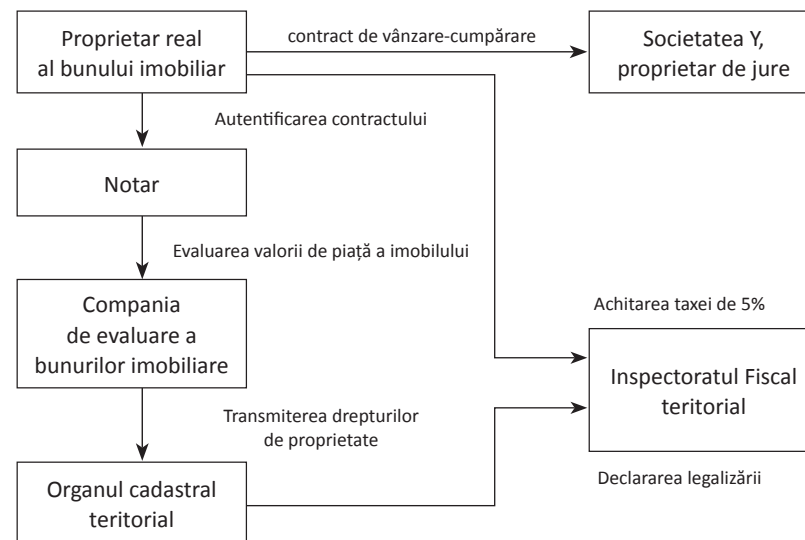
În procesul de legalizare a bunurilor imobiliare nu se fac achitări cu mijloace bănești, în contractul de vânzare-cumpărare fiind indicat că tranzacția este efectuată în cadrul procedurii de legalizare a bunurilor imobiliare. Un avantaj îl reprezintă faptul că majorarea de capital în momentul legalizării bunurilor imobiliare nu este considerată ca venit impozabil, ceea ce micșorează considerabil cheltuielile viitoare în cazul în care vor fi efectuate tranzacții cu aceste active (taxa de legalizare constituie doar 5% față de impozitul pe venit care urmează a fi achitat pentru creșterea de capital).

Exemple

Exemplul 1: Societatea X a procurat o clădire în valoare de 500 000 lei și a înregistrat-o pe numele întreprinderii subsidiare Y, care este controlată de ea.

Pentru efectuarea legalizării acestui bun imobiliar, societatea se adresează unei firme care dispune de licență pentru evaluarea bunurilor imobiliare. Reevaluarea constată că valoarea reală de piață a edificiului constituie 800 000 lei.

Societatea X încheie un contract de vânzare-cumpărare cu societatea Y, în care indică valoarea de piață a imobilului. În acest caz, diferența dintre valoarea declarată și cea indicată în contractul de vânzare-cumpărare va constitui 300 000 lei (800 000 minus 500 000). Taxa de legalizare pe care societatea urmează să o achite va fi de 15 000 lei (300 000 * 5%). În cazul în care nu ar fi efectuată legalizarea acestui bun imobiliar, iar întreprinderea Y ar vinde această clădire la prețul de piață, ea ar urma să achite impozite în sumă de 22 500 lei (300 000 / 2 * 15%).

Exemplul 2: Persoana fizică A a procurat un apartament cu valoarea de 400 000 lei și a înregistrat drepturile de proprietate asupra bunului imobiliar pe numele unei alte persoane fizice – B. Pentru efectuarea legalizării acestui apartament, persoana fizică A încheie cu persoana B un contract de vânzare-cumpărare, în care indică valoarea de piață a bunului, ce constituie 600 000 lei. Taxa de legalizare în acest caz va fi egală cu 10 000 lei $((600\,000 - 400\,000) * 5\%)$. În cazul în care persoana A legalizează apartamentul la valoarea declarată (400 000 lei), iar ulterior vinde acest apartament la valoarea de piață (600 000 lei), ea ar urma să achite un impozit pe creșterea de capital în valoare de 18 000 lei $((600\,000 \text{ minus } 400\,000) / 2 * 18\%)$.

Legalizarea valorilor mobiliare

Tipul de legalizare

Acest compartiment al ghidului cuprinde particularitățile legalizării capitalului pe piața valorilor mobiliare (acțiuni, obligațiuni etc.). Legalizarea capitalului pe piața valorilor mobiliare prevede operațiunile de transmitere a dreptului de proprietate asupra valorilor mobiliare legalizate la valoarea lor de bilanț, pentru persoanele juridice – proprietari de jure, și la valoarea de procurare, pentru persoanele fizice – proprietari de jure, prin operarea modificărilor în Registrul deținătorilor de valori mobiliare sau prin efectuarea tranzacției la Bursa de Valori, inclusiv prin realizarea tranzacțiilor directe, în conformitate cu regulile bursiere și cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Important: Nu sunt considerate legalizare a valorilor mobiliare operațiunile de transmitere a valorilor mobiliare în deținere nominală, precum și retragerea acestora din deținere nominală (vezi în continuare noțiunea de deținător nominal).

Baza legislativă

Procesul de legalizare a capitalului pe piața valorilor mobiliare se desfășoară în baza Legii nr.111-XVI din 27 aprilie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și Legii nr. 199 din 18 noiembrie 1998 cu privire la piața valorilor mobiliare, în scopul creării condițiilor pentru aplicarea prevederilor capitolului IV „Legalizarea capitalului și amnistierea fiscală” al Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal, precum și a Regulamentului Comisiei Naționale a Piețelor Financiare privind procedura de legalizare a capitalului pe piața valorilor mobiliare, de asemenea în baza Legii Republicii Moldova privind societățile pe acțiuni. La fel, procedura legalizării valorilor mobiliare este efectuată în conformitate cu normele legale de activitate a registratorilor independenți, brokerilor, regulile Bursei de Valori a Moldovei, regulile și procedurile Depozitarului Național de Valori Mobiliare (în continuare DNVM).

Categoria de active ce pot fi legalizate

Pe piața valorilor mobiliare pot fi legalizate la moment acțiunile și obligațiunile emise de către societățile pe acțiuni ce activează în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Valoarea mobilă este, la modul cel mai general, un titlu financiar care confirmă drepturile patrimoniale sau nepatrimoniale ale unei persoane în raport cu altă persoană, drepturi ce nu pot fi realizate sau transmise fără prezentarea acestui titlu financiar, fără înscrierea respectivă în Registrul deținătorilor de valori mobiliare nominative ori în documentele de evidență ale deținătorului nominal al acestor valori mobiliare.

Deținătorul nominal este un participant profesionist pe piața valorilor mobiliare, care deține, în numele său, valori mobiliare din însărcinarea proprietarilor de valori mobiliare sau a altor deținători nominali, nefiind proprietar al valorilor mobiliare respective.

Acțiunea este o valoare mobilă care confirmă faptul că acționarului îi aparține o parte din capitalul statutar al societății pe acțiuni, din care rezultă și dreptul acestuia de a participa la conducerea societății, la repartizarea beneficiului și a bunurilor societății în cazul lichidării ei. Societățile emit, de regulă, acțiuni în scopul finanțării activității pe termene lungi, iar beneficiile acționarilor în acest caz rezultă din posibilitatea lor de a participa la conducerea societății, de a primi dividende ca recompensă a mijloacelor livrate societății în contul achitării acțiunilor, precum și de a beneficia de posibilitatea de a-și vinde acțiunile pe piața secundară (piața unde are loc circulația valorilor mobiliare), ținând cont de conjunctura pieței, la un preț mai mare sau mai mic decât cel procurat, restituindu-se integral sau mai puțin suma investită la procurarea acțiunilor. Această din urmă oportunitate se referă în mod special la acțiunile emise de societățile pe acțiuni de tip deschis.

Obligațiunea este o altă valoare mobilă, fiind o creanță a societății. Obligațiunea oferă posesorului ei dreptul de a i se restitui în termenul stabilit costul nominal al obligațiunii și de a primi o anumită recompensă. Mărimea recompensei este calculată pornind de la cota procentuală, stabilită la emiterea obligațiunii în raport cu costul nominal al ei. Cu alte cuvinte, emițând obligațiuni, societatea face un împrumut de la persoane fizice și juridice pe un anumit termen, care uneori poate fi destul de mare (până la 10 ani și mai mult) în schimbul plății unei recompense (numită comision). La finele perioadei pentru care a fost emisă obligațiunea, suma inițial vărsată de creditor este restituită.

Remarcăm faptul că nu pot fi legalizate valorile mobiliare (acțiunile) care sunt blocate în Registrul deținătorilor de valori mobiliare la conturile personale ale deținătorilor acestora (motivele aici pot fi diverse: hotărâre a organelor de supraveghere și control, decizie judecătorească etc.), precum și valorile mobiliare care cad sub incidența legală privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitate infracțională.

Exemple de cazuri în care valorile mobiliare necesită a fi legalizate

La moment, piața acțiunilor prevalează pe piața de capital din Moldova. Astfel, pot avea nevoie de legalizarea acțiunilor persoanele care sunt proprietari de facto ai acțiunilor (gestionează integral aceste acțiuni), însă oficial proprietari de jure ai acestor acțiuni sunt persoane terțe (prietenii, rude, entități economice afiliate etc.).

Nemijlocit necesitatea legalizării acțiunilor de către persoanele care sunt proprietari de facto ai acestora poate fi legată de următoarele aspecte:

- În procesul de legalizare a valorilor mobiliare nu există fluxuri de mijloace bănești pentru obiectul supus legalizării (acțiunile). Cu alte cuvinte, comparativ cu tranzacțiile civile obișnuite cu valori mobiliare, la legalizarea acțiunilor nu se transferă nici un fel de mijloace către proprietarul de jure. Acesta este unul din avantajele mari ale legalizării de capital.
- Apariția unor eventuale riscuri legate de deținerea de jure a acțiunilor pe numele persoanelor terțe.
- Recurgerea la legalizarea valorilor mobiliare în scopul diminuării pe viitor a unor plăți fiscale suplimentare în cazul înstrăinării acțiunilor la un preț mult mai mare față de cel actual de bilanț (pentru persoane juridice) sau de procurare (pentru persoane fizice).
- Procedura de legalizare nu implică respectarea de către proprietarul de facto al acțiunilor a legislației cu privire la insider (insider – orice persoană inițiată în informația confidențială a societății pe acțiuni). De asemenea, proprietarul de facto nu este afectat de restricțiile, în unele cazuri impuse de legislație, de a realiza obligatoriu tranzacții bursiere, unde există, de obicei, riscul ca acțiunile să fie preluate de alte persoane.
- Și, în sfârșit, legalizarea oferă un procedeu simplu, lipsit de orice riscuri de a trece acțiunile de pe numele terțelor persoane pe numele persoanei care este proprietarul de facto al acestor acțiuni.

Subiecții legalizării

Subiecți ai legalizării capitalului pe piața valorilor mobiliare sunt participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, precum și persoanele juridice rezidente și persoanele fizice, cetățeni ai Republicii Moldova sau reprezentanții lor legali (părinte, adoptator, tutore, curator) – care dețin valori mobiliare (acțiuni) atât de jure, cât și de facto.

Etapele legalizării valorilor mobiliare

Particularități

- Persoanele care legalizează valori mobiliare sunt în drept, indiferent dacă valorile mobiliare supuse legalizării sunt admise sau nu spre circulație la bursa de valori, să efectueze operațiunile de transmitere a dreptului de proprietate asupra valorilor mobiliare prin operarea modificărilor în Registrul deținătorilor valorilor mobiliare, direct la registrator sau la deținătorul nominal, ori prin efectuarea tranzacțiilor directe la bursa de valori. Bursa de Valori a Moldovei (în continuare BVM) și/sau DNVM va asigura în acest caz înregistrarea provizorie a valorilor mobiliare neadmise spre circulație la BVM. Menționăm că valorile mobiliare pot fi legalizate doar o singură dată.

Notă: Definiția **registratorului** – participant profesionist la piața valorilor mobiliare care posedă un Registru al deținătorilor de valori mobiliare nominative (o listă a persoanelor înregistrate, întocmită conform datelor la momentul respectiv pentru fiecare clasă a valorilor mobiliare în parte).

- Legalizarea acțiunilor emise de către o societate pe acțiuni de tip închis va fi efectuată cu respectarea normelor legale ce prevăd, în cazul dat, remiterea de către vânzător – proprietarul de jure al acțiunilor ce se legalizează – către organul executiv al societății ce a emis aceste acțiuni o ofertă în scris cu indicarea condițiilor de vânzare a acțiunilor (ținând cont de condițiile legalizării, oferta va indica: valoarea de bilanț a acțiunii, luată la evidență de către proprietarii de jure – persoane juridice, sau valoarea de procurare a acțiunii de către proprietarii de jure – persoane fizice, precum și prețul estimat al acțiunilor ce vor fi legalizate). Prețul estimat al acțiunii va fi și prețul de vânzare al acțiunilor pentru ceilalți acțio-

nari. Dacă, în decurs de o lună de la data primirii de către societate a ofertei acționarului, alți acționari ai societății nu și-au exercitat dreptul de preemțiune asupra acțiunilor înstrăinate, societatea poate să achiziționeze sau să propună aceste acțiuni unui terț. Dacă societatea sau terțul indicat de ea nu s-a folosit, pe durata lunii a doua de la data primirii de către societate a ofertei acționarului, de dreptul de a achiziționa acțiunile înstrăinate, acționarul – proprietarul de jure – este în drept să le transmită în procesul legalizării proprietarului de facto al acțiunii.

- Procedura de legalizare a acțiunilor presupune efectuarea obligatorie a estimării acțiunii de către un participant profesionist licențiat la piața valorilor mobiliare în scopul determinării ulterioare a valorii capitalului legalizat, în cazul dat a acțiunilor, ținând cont de prețul estimat al unei acțiuni.
- Valorile mobiliare (acțiunile) se consideră legalizate din momentul achitării taxei de legalizare la una din băncile comerciale din Moldova, a înregistrării cererii de legalizare a acțiunilor la Inspectoratul Fiscal de Stat și a înregistrării dreptului de proprietate asupra valorilor mobiliare la registrator/deținător nominal (după caz).
- Legalizarea valorilor mobiliare încetează la data de 31 decembrie 2008, iar termenul limită de depunere a documentelor la registrator/deținător nominal este 26 decembrie 2008.

Legalizarea valorilor mobiliare pe piața extrabursieră

Particularități

Pe piața secundară extrabursieră a valorilor mobiliare (loc de întâlnire a cererii și ofertei de valori mobiliare conform unor mecanisme și proceduri simplificate în raport cu cele aplicate la bursa de valori), legalizarea acțiunilor implică transferul drepturilor de proprietate asupra acțiunilor de la proprietarul de jure la proprietarul de facto al acestor acțiuni prin efectuarea înscrierilor respective la registrator/deținător nominal (după caz) în Registrul deținătorilor de valori mobiliare. Astfel, se parcurg următoarele etape:

- Proprietarul de jure al acțiunilor (reprezentantul lui), cu acordul său, încheie cu proprietarul de facto (reprezentantul lui) al acestor acțiuni, la fel cu consimțământul acestuia, **un acord de legalizare** (vezi modelul), unde este indicată valoarea de bilanț a acțiunilor, în cazul în care proprietarul de jure este o persoană juridică, sau valoarea de procurare a acestor acțiuni, în cazul în care proprietarul de jure este o persoană fizică. Acest acord se autentifică notarial.

Important: În cazul legalizării acțiunilor cu drept de vot emise de băncile comerciale din Moldova, se cere în prealabil pentru cumpărător (proprietarul de facto al acțiunilor ce se legalizează) autorizația Băncii Naționale a Moldovei, care confirmă respectarea normelor legale la cumpărare și ca rezultat al cumpărării acțiunilor ce se legalizează.

Anexa nr. 1

la Regulamentul privind procedura de legalizare a capitalului pe piața valorilor mobiliare

ACORD-model

cu privire la legalizarea capitalului pe piața valorilor mobiliare

I. Date despre subiectul legalizării (proprietar nominal)

1.1. Persoana juridică:

Denumirea agentului economic, codul fiscal

Numele, prenumele administratorului agentului economic

Adresa juridică a subiectului legalizării

1.2. Persoana fizică:

Numele, prenumele

Domiciliul subiectului legalizării

Actul ce confirmă identitatea subiectului legalizării (proprietar nominal)

nr. _____ seria _____, eliberat _____ data eliberării _____

1.3. Date despre reprezentantul

(în cazul în care este) subiectului legalizării (proprietar nominal):

1.3.1. Persoană juridică

Denumirea agentului economic, codul fiscal

Numele, prenumele administratorului agentului economic

Adresa juridică a reprezentantului subiectului legalizării

Actul ce confirmă împuternicirile reprezentantului subiectului legalizării

1.3.2. Persoană fizică

Numele, prenumele (persoană fizică)

Domiciliul reprezentantului subiectului legalizării

Actul ce confirmă identitatea reprezentantului

nr. _____ seria _____, eliberat _____ data eliberării _____

Actul ce confirmă împuternicirile reprezentantului subiectului legalizării

II. Date despre subiectul legalizării (proprietar de facto):

2.1. Persoana juridică

Denumirea agentului economic, codul fiscal

Numele, prenumele administratorului agentului economic

Adresa juridică a subiectului legalizării

<p>2.2. Persoană fizică Numele, prenumele</p> <p>_____</p> <p>Domiciliul subiectului legalizării</p> <p>_____</p> <p>Actul ce confirmă identitatea subiectului legalizării (proprietar de facto): nr. _____ seria _____, eliberat _____ data eliberării _____</p>
<p>2.3. Date despre reprezentantul (în cazul în care este) subiectului legalizării (proprietar de facto):</p> <p>2.3.1 Persoană juridică Denumirea agentului economic, codul fiscal</p> <p>_____</p> <p>Numele, prenumele administratorului agentului economic</p> <p>_____</p> <p>Adresa juridică a reprezentantului subiectului legalizării</p> <p>_____</p> <p>Actul ce confirmă împuternicirile reprezentantului subiectului legalizării</p> <p>_____</p>
<p>2.3.2. Persoana fizică Numele, prenumele (<i>persoana fizică</i>)</p> <p>_____</p> <p>Domiciliul reprezentantului subiectului legalizării</p> <p>_____</p> <p>Actul ce confirmă identitatea reprezentantului: nr. _____ seria _____, eliberat _____ data eliberării _____</p> <p>Actul ce confirmă împuternicirile reprezentantului subiectului legalizării</p> <p>_____</p>
<p align="center">III. Obiectul prezentului Acord</p> <p>3.1. În baza prezentului Acord, proprietarul nominal transmite proprietarului de facto următoarele valori mobiliare: denumirea emitentului _____ clasa valorilor mobiliare _____ numărul înregistrării de stat a valorilor mobiliare _____ numărul de valori mobiliare, care constituie obiectul prezentului Acord (cu cifre) _____ (cu litere) _____</p> <p align="center">IV. Valoarea tranzacției</p> <p>4.1. Prețul valorilor mobiliare (cu cifre) _____ (cu litere) _____</p> <p>_____</p> <p>(valoarea de bilanț a valorilor mobiliare pentru persoane juridice; valoarea de procurare pentru persoane fizice)</p>
<p align="center">V. Termenul de valabilitate a Acordului</p> <p>5.1. Prezentul Acord intră în vigoare din data semnării și produce efecte juridice pentru părți până la data de _____</p> <p align="center">(termenul acordului nu va depăși data de 31.12.2008)</p>

<p>VI. Soluționarea litigiilor</p> <p>6.1. Litigiile ce vor apărea în urma executării prezentului Acord vor fi soluționate pe cale judiciară în ordinea stabilită de legislația în vigoare.</p> <p align="center">VII. Dispoziții finale</p> <p>7.1. Veridicitatea datelor indicate în Acord confirmăm și declarăm că capitalul legalizat nu este legat de crime sau infracțiuni ce cad sub incidența Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională (din 8 noiembrie 1990), ratificate prin Legea Republicii Moldova nr.914-XV din 15 martie 2002, cu excepția infracțiunilor fiscale.</p> <p>7.2. Prezentul Acord se autentifică notarial în corespundere cu procedura stabilită de legislație.</p> <p align="center">Semnătura părților</p> <table border="0"> <tr> <td align="center">Subiectul legalizării Proprietarul de facto</td> <td align="center">Subiectul legalizării Proprietarul nominal</td> </tr> <tr> <td align="center">_____</td> <td align="center">_____</td> </tr> </table>	Subiectul legalizării Proprietarul de facto	Subiectul legalizării Proprietarul nominal	_____	_____
Subiectul legalizării Proprietarul de facto	Subiectul legalizării Proprietarul nominal			
_____	_____			

- Proprietarul de facto al valorilor mobiliare (reprezentantul lui) va întreprinde toate măsurile în vederea estimării valorii acțiunilor ce se vor legaliza de către un participant profesionist licențiat pe piața valorilor mobiliare. Ulterior, în baza certificatului de estimare a acțiunilor ce se vor legaliza, în care va fi indicat prețul estimat al unei acțiuni, va fi determinată valoarea capitalului supus legalizării. Cu alte cuvinte, aceasta va fi valoarea acțiunilor legalizate, care va fi produsul dintre prețul estimat al unei acțiuni și cantitatea de acțiuni supuse legalizării.

Important: În cazul legalizării acțiunilor emise de o societate pe acțiuni de tip închis, vor fi respectate normele legale ce vizează înstrăinarea acțiunilor unei societăți pe acțiuni de tip închis. În acest caz, proprietarul de jure al acțiunilor ce se vor legaliza va trebui să dispună până la începerea procedurilor de legalizare de *confirmarea organului de conducere al societății pe acțiuni* care a emis acțiunile ce se vor legaliza a faptului că au fost *respectate normele legale privind înstrăinarea acțiunilor societății de tip închis*.

- Subiectul legalizării – proprietarul de facto (reprezentantul lui) al acțiunilor legalizate – va achita **taxa de legalizare** la una din băncile comerciale din Moldova, pe contul trezorerial indicat de Ministerul Finanțelor, în mărime de 5% din diferența dintre valoarea estimată a acțiunilor legalizate și valoarea tranzacției, care va fi egală cu valoarea de bilanț a acțiunilor luate la evidență de către proprietarul

de jure – persoană juridică, sau valoarea de procurare a acțiunilor de către proprietarul de jure – persoană fizică.

- Subiectul legalizării – proprietarul de facto al acțiunilor legalizate, sau reprezentantul lui depune la Inspectoratul Fiscal de Stat o **cerere cu privire la legalizarea capitalului**, în care este declarată valoarea capitalului legalizat, adică valoarea acțiunilor ce se supun legalizării, ținând cont de prețul estimat al acțiunii. Cererea este completată în două exemplare: unul – pentru Inspectoratul Fiscal de Stat, altul – pentru subiectul legalizării. La cerere vor fi anexate acordul de legalizare, ordinul de plată a taxei de legalizare, certificatul de estimare a acțiunilor supuse legalizării și documentele ce confirmă înregistrarea acțiunilor legalizate pe numele proprietarului de jure (extras din Registrul deținătorilor de valori mobiliare ale societății, ale cărei acțiuni se legalizează, eliberat de registrator pe numele proprietarului de jure al acțiunilor ce se legalizează). Cererea se consideră înregistrată din momentul aplicării ștampilei Inspectoratului Fiscal de Stat pe ambele exemplare.
- Proprietarul de jure (sau reprezentantul lui) și proprietarul de facto (sau reprezentantul lui) al acțiunilor ce se vor legaliza se prezintă la registrator pentru a completa și semna **dispoziția de transmitere** (vezi modelul), în baza căreia va fi transferat dreptul de proprietate de la proprietarul de jure la proprietarul de facto al acțiunilor ce se legalizează. *Dispoziția de transmitere* se perfectează în trei exemplare, din care unul este pentru registrator și câte unul pentru cumpărător și pentru vânzător sau reprezentanții acestora.

Important: În dispoziția de transmitere va fi indicată obligatoriu atât valoarea tranzacției, cât și valoarea capitalului legalizat. Valoarea tranzacției trebuie să fie identică cu valoarea de bilanț a acțiunilor indicată în acordul de legalizare, în cazul în care proprietarul de jure este o persoană juridică, sau valoarea de procurare, la fel, indicată în acordul de legalizare, în cazul în care proprietarul de jure este o persoană fizică. În mod similar, valoarea capitalului legalizat trebuie să fie identică cu valoarea capitalului declarat către Inspectoratul Fiscal de Stat în cererea cu privire la legalizarea capitalului (valoarea estimată a acțiunilor ce se legalizează), iar prețul estimat al unei acțiuni trebuie să corespundă cu prețul indicat în certificatul de estimare a acțiunilor. *Nerespectarea acestor cerințe va obliga registratorul să respingă operarea modificărilor în Registrul deținătorilor de valori mobiliare până la înlăturarea erorilor depistate.*

**DISPOZIȚIA DE TRANSMITERE
a valorilor mobiliare în cadrul procedurii de legalizare a capitalului**

_____ (Denumirea registratorului)

PERSOANA ÎNREGISTRATĂ CARE TRANSMITE VALORILE MOBILIARE:

Numărul contului personal _____
Tipul contului _____
(P - proprietar; C - coproprietar; N - deținător nominal)
N.P. sau denumirea completă a persoanei juridice _____
Codul personal sau fiscal _____
Tipul persoanei _____
(F-fizică: J-juridică)
Numărul înregistrării de stat (pentru persoanele juridice) _____
Documentul de identificare:
Tipul _____
Data " ____ " _____
Seria _____
Numărul _____
Organul care l-a eliberat _____
Data nașterii _____
Adresa de reședință (juridică): _____
Persoana în cauză este insider/nu este insider al societății (*de subliniat*)

PERSOANA ÎMPUTERNICITĂ PENTRU TRANSMITEREA VALORILOR MOBILIARE:

N.P. sau denumirea completă a persoanei juridice _____
Codul personal sau fiscal _____
Tipul persoanei _____
(F-fizică: J-juridică)
Documentul care confirmă împuternicirile de reprezentare:
Tipul _____
Data " ____ " _____
Seria _____
Numărul _____
Organul care l-a eliberat _____
Adresa de reședință (juridică): _____
N.P. persoanei împuternicite a persoanei juridice _____
Documentul de identificare:
Tipul _____
Data " ____ " _____
Seria _____
Numărul _____
Organul care l-a eliberat _____
Adresa de reședință _____
Prin prezenta rog să efectuați înscrierea privind transmiterea următoarelor valori mobiliare:
Denumirea emitentului _____
Clasa valorilor mobiliare _____
Numărul înregistrării de stat a VM _____

Numărul de valori mobiliare _____
Valoarea nominală _____
Valoarea tranzacției _____ lei _____ bani _____
_____ (în litere)
Preț estimat _____
Valoarea capitalului legalizat _____ lei _____ bani _____
_____ (în litere)
Temei pentru transmiterea valorilor mobiliare _____

PERSOANA ÎN CONTUL CĂREIA URMEAZĂ A FI ÎNSCRISE VALORILE MOBILIARE:

Numărul contului personal _____
Tipul contului _____ (P-proprietar; C - coproprietar; N-deținător nominal)
N.P. sau denumirea completă a persoanei juridice _____
Codul personal sau fiscal _____
Tipul persoanei _____ (F-fizică; J-juridică)

Numărul înregistrării de stat (pentru persoanele juridice) _____
Documentul de identificare:
Tipul _____
Data "____" _____
Seria _____
Numărul _____
Organul care l-a eliberat _____
Data nașterii _____
Adresa de reședință (juridică): _____
Adresa pentru corespondență _____
Telecomunicații: _____
Telefon _____
Fax _____
Adresa E-Mail _____
Modul de achitare a dividendelor: _____ (N-numerar; V-prin virament)

Denumirea băncii _____
Codul OFI _____ Cont _____

Persoana în cauză este insider/nu este insider al societății (de subliniat)
Persoana în cauză, în urma transferului valorilor mobiliare, de sine stătător sau împreună cu persoanele sale afiliate, va deține/nu va deține (de subliniat) mai mult de 25%, 50% din valorile mobiliare ale emitentului.
Persoana în cauză sau orice persoane care acționează în comun, în urma transferului valorilor mobiliare, va deține/nu va deține (de subliniat) mai mult de 5% (10%, 25%, 33%, 50%) (de subliniat) din valorile mobiliare ale emitentului - se completează în cazul emitentului - bancă.

REPREZENTANTUL PERSOANEI ÎN CONTUL CĂREIA URMEAZĂ A FI ÎNSCRISE VALORILE MOBILIARE:

N.P. sau denumirea completă a persoanei juridice _____
Codul personal sau fiscal _____
Tipul persoanei _____ (F-fizică; J-juridică)

Documentul care confirmă împuternicirile de reprezentare:
Tipul _____
Data "____" _____
Seria _____
Numărul _____
Organul care l-a eliberat _____

Adresa de reședință (juridică):
N.P. persoanei împuternicite a persoanei juridice _____
Documentul de identificare:
Tipul _____
Data "____" _____
Seria _____
Numărul _____
Organul care l-a eliberat _____
Adresa de reședință _____

Semnătura persoanei din contul căreia se transmit valorile mobiliare _____ L.Ș.
_____ (semnătura)

Semnătura persoanei în contul căreia se transmit valorile mobiliare _____ L.Ș.
_____ (semnătura)

Semnătura este autentificată de _____ L.Ș.
_____ (Persoana juridică abilitată) (N.P. și semnătura)

Dispoziția de transmitere este înregistrată la "____" _____ 200__ ora ____ sub nr. ____
Registratorul _____ L.Ș.
_____ (N.P. și semnătura)

Prin semnarea prezentei dispoziții semnatarul confirmă executarea prevederilor acordului de legalizare a capitalului ce a servit drept temei juridic pentru transmiterea valorilor mobiliare și veridicitatea informației conținută în aceasta.

Anexa 1. _____
2. _____
3. _____

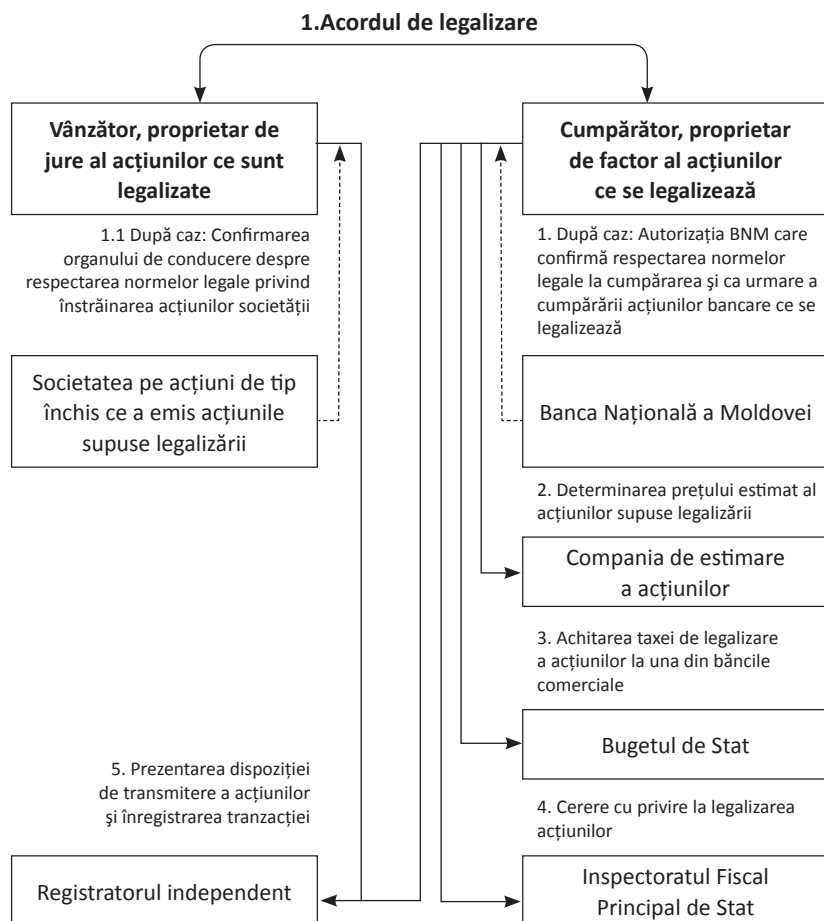
- Pentru a înregistra transferul dreptului de proprietate, împreună cu dispoziția de transmitere, cumpărătorul – proprietarul de facto al acțiunilor ce se legalizează (reprezentantul lui) va prezenta în mod obligatoriu registratorului *copii ale următoarelor documente*:
 - a) acordul de legalizare autentificat notarial
 - b) cererea cu privire la legalizarea capitalului, depusă la Inspectoratul Fiscal de Stat
 - c) ordinul de plată ce confirmă achitarea taxei de legalizare
 - d) certificatul de estimare a acțiunilor.

suplimentar (după caz)

- e) confirmarea organului de conducere al societății pe acțiuni de tip închis care a emis acțiunile ce se vor legaliza a faptului că

cumpărătorul a respectat normele legale privind înstrăinarea acțiunilor societății pe acțiuni de tip închis

- f) autorizația Băncii Naționale a Moldovei, care confirmă respectarea de către cumpărător a normelor legale la cumpărare și ca rezultat al cumpărării acțiunilor cu drept de vot ce se legalizează emise de una din băncile comerciale ce activează în Moldova.
- După verificarea tuturor documentelor prezentate, registratorul va opera modificările necesare în Registrul deținătorilor de valori mobiliare al societății ce a emis acțiunile supuse legalizării.

Legalizarea valorilor mobiliare pe piața bursieră

Particularități

Pe piața secundară bursieră a valorilor mobiliare¹, legalizarea acțiunilor implică prezentarea în scris brokerului² de către vânzător și cumpărător (reprezențații lor) a ordinelor de vânzare, respectiv de cumpărare, a acțiunilor ce se legalizează și încheierea ulterioară la Bursa de Valori a Moldovei a tranzacției propriu-zise după un procedeu simplificat legat de legalizarea capitalului și în conformitate cu normele legale de activitate a brokerilor, BVM și Depozitarului Național de Valori Mobiliare. Tranzacțiile bursiere de legalizare a valorilor mobiliare vor fi efectuate în secția tranzacțiilor directe, fiind calificate ca tranzacții speciale, executate în baza ordinelor directe la vânzare și cumpărare.

Legalizarea valorilor mobiliare (acțiunilor) la bursa de valori cuprinde următoarele etape:

- Proprietarul de jure al acțiunilor (reprezentantul lui), cu acordul său, încheie cu proprietarul de facto (reprezentantul lui) al acestor acțiuni, la fel cu consimțământul acestuia, **un acord de legalizare**, unde este indicată valoarea de bilanț a acțiunilor, în cazul în care proprietarul de jure este o persoană juridică, sau valoarea de procurare a acestor acțiuni, în cazul în care proprietarul de jure este o persoană fizică. Acest acord se autentifică notarial.

Important: În cazul legalizării acțiunilor cu drept de vot emise de băncile comerciale din Moldova, se cere în prealabil pentru cumpărător (proprietarul de facto al acțiunilor ce se legalizează) *autorizația Băncii Naționale a Moldovei care confirmă respectarea normelor legale la cumpărarea și ca rezultat al cumpărării acțiunilor ce se legalizează.*

¹ Loc de întâlnire pe un platou organizat, a cererii și ofertei de valori mobiliare, conform unor mecanisme și proceduri legale bine stabilite.

² Activitatea de brokeraj presupune vânzarea-cumpărarea valorilor mobiliare, desfășurată de broker în calitate de mandatar sau de comisionar ce activează în baza contractului de mandat sau de comision, precum și în baza procurii pentru efectuarea tranzacțiilor menționate, în cazul în care contractul nu stipulează împuternicirile mandatului sau ale comisionarului.

- Proprietarul de facto al valorilor mobiliare (reprezentantul lui) va întreprinde toate măsurile în vederea estimării acțiunilor legalizate de către un participant profesionist licențiat la piața valorilor mobiliare. Ulterior, în baza **certificatului de estimare a acțiunilor legalizate**, în care va fi indicat prețul estimat al unei acțiuni, va fi determinată valoarea capitalului legalizat. Altfel spus, aceasta va fi valoarea acțiunilor legalizate, care va fi produsul dintre prețul estimat al unei acțiuni și cantitatea de acțiuni supuse legalizării.
- Subiectul legalizării – proprietarul de facto (reprezentantul lui) al acțiunilor legalizate – va achita **taxa de legalizare** la una din băncile comerciale din Moldova, pe contul trezorerial indicat de Ministerul Finanțelor, în mărime de 5% din diferența dintre valoarea estimată a acțiunilor legalizate și valoarea tranzacției, care va fi egală cu valoarea de bilanț a acțiunilor, luate la evidență de către proprietarul de jure – persoană juridică, sau valoarea de procurare a acțiunilor de către proprietarul de jure – persoană fizică.
- Subiectul legalizării – proprietarul de facto al acțiunilor legalizate, sau reprezentantul lui depune la Inspectoratul Fiscal de Stat o **cerere cu privire la legalizarea capitalului**, în care este declarată valoarea capitalului legalizat, adică valoarea acțiunilor legalizate la prețul estimat. Cererea este completată în două exemplare: unul – pentru Inspectoratul Fiscal de Stat, altul – pentru subiectul legalizării. La cerere vor fi anexate acordul de legalizare, ordinul de plată a taxei de legalizare, certificatul de estimare a acțiunilor legalizate și documentele ce confirmă înregistrarea acțiunilor legalizate pe numele proprietarului de jure (extras din Registrul deținătorilor de valori mobiliare ale societății, ale cărei acțiuni se legalizează, eliberat de registrator pe numele proprietarului de jure al acțiunilor legalizate). Cererea se consideră înregistrată din momentul aplicării ștampilei Inspectoratului Fiscal de Stat pe ambele exemplare.
- Proprietarul de jure (reprezentantul lui) și proprietarul de facto (reprezentantul lui) al acțiunilor ce se vor legaliza prezintă brokerului în formă scrisă **ordinul de bursă direct la vânzare, respectiv la cumpărare**, (ambele fiind tipizate – vezi modelul), pentru cantitatea de acțiuni ce se legalizează, în care vor fi indicate obligatoriu valoarea tranzacției și valoarea capitalului legalizat. Prin urmare, valoarea tranzacției trebuie să fie identică cu valoarea de bilanț a acțiunilor indicată în acordul de legalizare, în cazul în care proprietarul de jure este o persoană juridică, sau valoarea de procurare, la

fel, indicată în acordul de legalizare, în cazul în care proprietarul de jure este o persoană fizică. În mod similar, valoarea capitalului legalizat trebuie să fie identică cu valoarea capitalului declarat către Inspectoratul Fiscal de Stat în cererea cu privire la legalizarea capitalului (valoarea estimată a acțiunilor ce se legalizează), iar prețul estimat al unei acțiuni trebuie să corespundă cu prețul indicat în certificatul de estimare a acțiunilor. *Nerespectarea acestor cerințe va obliga brokerul să respingă recepționarea ambelor ordine de bursă.*

Anexa nr.3
la Regulamentul

privind procedura de legalizare a capitalului pe piața valorilor mobiliare

ORDIN-TIP
recepționat în temeiul Acordului de legalizare a capitalului

Nr. _____ din _____ Ora _____ Nr. contului de brokeraj _____

(Denumirea completă a persoanei juridice și numele reprezentantului
(documentul care confirmă împuternicirile acestuia, în cazul existenței)

_____ denumit în continuare Client,
(numele și prenumele Clientului)

prezintă spre executare SA (SRL) _____

denumit în continuare Broker, prezentul Ordin cu următorul conținut:

I. Informații generale / obiectul Ordinului

1.1. În conformitate cu contractul de servicii de brokeraj nr. _____
din " _____ Clientul dă ordin iar Brokerul își asumă responsabilitatea:

- de a _____ (cumpăra, vinde)
- în baza ordinului direct
următoarele valori mobiliare: denumirea emitentului _____
- clasa valorilor mobiliare _____
- numărul înregistrării de stat a valorilor mobiliare _____
- numărul de valori mobiliare, care constituie obiectul prezentului Ordin (cu cifre) _____
(și cu litere) _____
- prețul valorilor mobiliare (cu cifre) _____ (și cu litere) _____ .

Valoarea tranzacției _____ lei _____ bani

(în litere)

– informativ: valoarea capitalului legalizat _____ lei _____ bani

(în litere)

– informativ: prețul estimat al unei valori mobiliare (cu cifre _____
(și cu litere) _____ .

- 1.2. Valorile mobiliare se transmit / nu se transmit _____ în deținere nominală.
 1.3. Brokerul (are / nu are) _____ împuternicirea să efectueze acțiuni cu valorile mobiliare menționate în calitate de deținător nominal.
 1.4. Termenul de valabilitate a prezentului Ordin _____
 1.5. Prezentul Ordin poate fi modificat sau anulat de către Broker în următoarele cazuri _____.
- 1.6. Prezentul Ordin se execută în conformitate cu condițiile menționate mai sus. În caz de modificare sau anulare a Ordinului se va efectua notificarea respectivă.
 Data și ora modificărilor sau anulării Ordinului _____.

II. Plățile:

- 2.1. Pentru efectuarea tranzacției Clientul se obligă să transfere în contul Brokerului mijloace financiare în mărimea:
 a) în cazul semnării unui contract de cumpărare:
 – taxei BVM și DNVM _____ % din valoarea fiecărei tranzacții;
 – serviciilor DNVM _____;
 – serviciilor registratorului _____;
 – remunerației Brokerului _____;
 – taxei CNVM _____;
 – etc. _____;
 în total _____.
- b) în cazul semnării unui contract de vânzare:
 – remunerației Brokerului _____;

III. Alte condiții

- 3.1. Dacă în pct. 1.4. nu este indicat termenul Ordinului, acesta este valabil până la îndeplinirea completă sau rezilierea (anularea) lui.
 3.2. Alte condiții ce privesc executarea prezentului Ordin sînt descrise în contractul-tip de servicii de brokeraj, semnat între Client și Broker _____
 3.3. Prin semnarea prezentului Ordin Clientul confirmă că _____ (este/nu este) insider al emitentului valorilor mobiliare care fac obiectul prezentului Ordin.

IV. Rechizitele părților:

Client _____
 BROKER _____

V. Semnăturile părților:

Client _____
 BROKER _____

I Numele, prenumele, funcția și semnătura executorului Ordinului I

- c) ordinul de plată ce confirmă achitarea taxei de legalizare
 d) certificatul de estimare a acțiunilor.

suplimentar (după caz)

- e) autorizația Băncii Naționale a Moldovei, care confirmă respectarea de către cumpărător a normelor legale la cumpărarea și ca rezultat al cumpărării acțiunilor cu drept de vot ce se legalizează emise de una din băncile comerciale ce activează în Moldova.
- După verificarea tuturor documentelor, brokerul va purcede la **executarea ordinelor recepționate** în conformitate cu normativele în vigoare și unele derogări legate de legalizarea valorilor mobiliare pe piața bursieră.

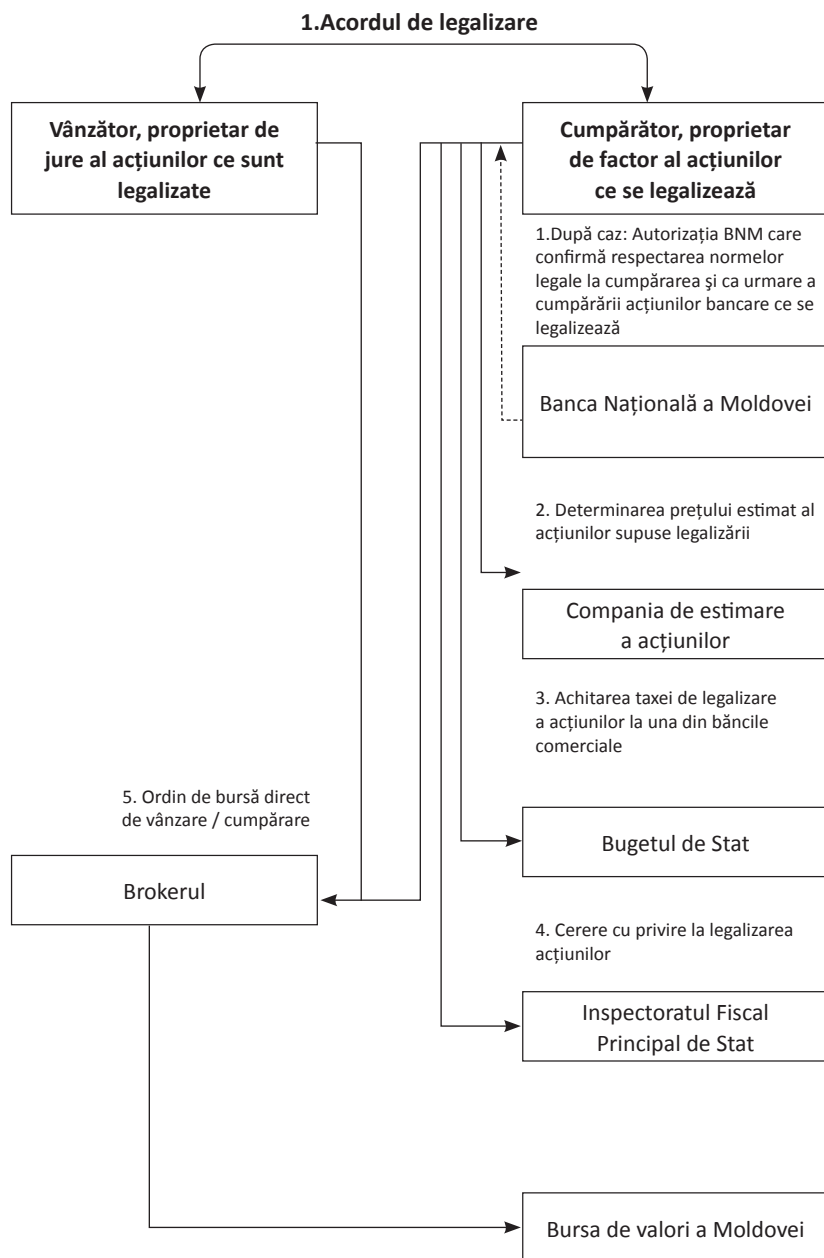
Pentru ordinele de vânzare legate de legalizarea capitalului, *brokerul trebuie doar să se asigure* de existența acțiunilor pe contul clientului, precum și să se convingă că acțiunile sunt libere de restricții (gaj, blocare etc.) și se vor transmite imediat spre executare la bursă sub forma și în ordinea în care au fost recepționate de la clienți.

Remarcăm faptul că brokerul este obligat, la introducerea ordinelor în Sistemul Automatizat Integrat de Tranzacționare al BVM, să indice suplimentar și valoarea capitalului legalizat aferent acțiunilor supuse legalizării, conform ordinelor recepționate.

Important: La efectuarea decontărilor¹ în cadrul tranzacțiilor de legalizare a valorilor mobiliare admise la DNVM se vor face unele *derogări de la normele legale existente*. Astfel, la determinarea zilnică a pozițiilor monetare nete ale participanților DNVM pentru efectuarea decontărilor finale, DNVM nu va lua în calcul înscrierile la conturile de clearing ale participanților ce execută ordine de bursă de legalizare a valorilor mobiliare. În acest scop, DNVM poate recurge, în conformitate cu procedurile sale operaționale, la corectările neautomatizate (manuale) ale sumelor bănești, pentru determinarea cifrei definitive a plăților îndatorate de către participanții DNVM.

- Cumpărătorul – proprietarul de facto al acțiunilor ce se legalizează (reprezentantul lui) va anexa în mod obligatoriu la ordinul de bursă prezentat brokerului, *copii ale următoarelor documente*:
 - a) acordul de legalizare autentificat notarial
 - b) cererea cu privire la legalizarea capitalului, depusă la Inspectoratul Fiscal de Stat

¹ Totalitatea acțiunilor întreprinse de către brokerul-vanzător pentru a-și onora obligațiunile de livrare a valorilor mobiliare la data decontărilor, care este T+3, unde T este data înregistrării tranzacției la bursă.

Consecințele legalizării valorilor mobiliare asupra subiecților legalizării

- Cumpărătorul – proprietarul de facto al valorilor mobiliare legalizate, care individual sau împreună cu persoanele sale afiliate** a achiziționat în urma derulării procedurii de legalizare a capitalului mai mult de 50% din volumul total de acțiuni cu drept de vot ale unei societăți pe acțiuni deschise, este obligat, la expirarea unui an calendaristic de la momentul legalizării, să propună celorlalți acționari ai societății ca aceștia să-i vândă acțiunile cu drept de vot pe care le dețin în condițiile ofertei tender¹, conform prevederilor legislației în vigoare (Legea privind societățile pe acțiuni). În cazul tranzacțiilor efectuate în afara procedurii de legalizare a capitalului, oferta tender urmează a fi efectuată în decurs de trei luni de la procurarea valorilor mobiliare.

** Notă:

Persoane afiliate persoanei juridice sunt:

- organul executiv unipersonal, membrii organului executiv colegial și persoanele cu funcție de răspundere ale organului executiv al persoanei juridice date
- membrii consiliului de observatori, consiliului de directori, precum și membrii comisiei de cenzori ai persoanei juridice date
- alte persoane cu funcție de răspundere ale persoanei juridice date
- persoana juridică sau fizică care, individual sau împreună cu persoanele afiliate acesteia, deține poziția de control în capitalul persoanei juridice date
- agentul economic în al cărui capital persoana juridică dată, precum și persoanele afiliate acesteia, dețin, individual sau în comun, poziția de control
- persoana juridică sau fizică care acționează în numele sau în contul persoanei juridice date

¹ Propunere efectuată obligatoriu în cazurile stabilite de legislație sau benevol, ce vine de la o persoană, denumită în continuare ofertant, referitoare la procurarea sau la vânzarea unui pachet de acțiuni cu drept de vot sau a unor valori mobiliare ce pot fi convertite în asemenea acțiuni. Oferta tender se face prin intermediul mass-media, al avizelor poștale sau prin alt mod transparent de informare, în conformitate cu actele normative în vigoare.

- g) persoana juridică sau fizică în numele sau în contul căreia acționează persoana juridică dată
- h) persoana juridică sau fizică care acționează în comun cu persoana juridică dată
- i) persoana juridică care, în comun cu persoana juridică dată, se află sub controlul unei persoane terțe
- j) persoanele afiliate persoanelor specificate la lit.a)-i) din prezenta noțiune
- k) persoana a cărei afiliere este demonstrată de Comisia Națională sau de instanța de judecată.

Persoane afiliate persoanei fizice sunt:

- a) rudele de gradul I și II ale persoanei fizice date
- b) agentul economic în al cărui capital persoana fizică dată, precum și persoanele afiliate acesteia, dețin, individual sau în comun, poziția de control
- c) persoana juridică sau fizică care acționează în numele sau în contul persoanei fizice date
- d) persoana juridică sau fizică în numele sau în contul căreia acționează persoana fizică dată
- e) persoana a cărei afiliere este demonstrată de Comisia Națională sau de instanța de judecată.
- *La expirarea unui an calendaristic de la momentul legalizării acțiunilor*, ca derogare de la prevederile actuale ale legislației, registratorul/deținătorul nominal (după caz) al societății ale cărei acțiuni au fost legalizate va înștiința în scris Comisia Națională a Piețelor Financiare despre subiecții legalizării care, individual sau împreună cu persoanele afiliate, dețin pachetul de control (mai mult de 50%), precum și va indica în listele acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală a acționarilor faptul că persoana respectivă (cumpărătorul din cadrul procesului de legalizare a acțiunilor), împreună cu persoanele afiliate, au dreptul să voteze în limita de 25% din acțiunile cu drept de vot ale societății.
- Pentru tranzacțiile efectuate în scopul legalizării valorilor mobiliare registratorul/deținătorul nominal va deschide un registru separat în care vor fi incluse următoarele date:

- a) numărul de ordine
- b) data și ora recepționării dispozițiilor de transmitere
- c) denumirea emitentului
- d) numele și prenumele subiecților legalizării
- e) numele și prenumele reprezentantului (după caz)
- f) numărul de valori mobiliare
- g) valoarea tranzacției
- h) valoarea capitalului legalizat
- i) data executării dispoziției de transmitere.
 - Tranzacțiile efectuate în cadrul procedurii de legalizare a valorilor mobiliare pe piața extrabursieră urmează a fi menționate în rapoartele specializate prezentate de către registratori/deținători nominali la Comisia Națională a Piețelor Financiare (formularele RD-7S (zilnic) și RD-7 (lunar)) ca tranzacții de tip „legalizarea capitalului”, cu indicarea valorii tranzacției și, suplimentar, a valorii capitalului legalizat.
 - Tranzacțiile efectuate în cadrul procedurii de legalizare a valorilor mobiliare pe piața bursieră BVM urmează a fi marcate în registrul de cumpărare-vânzare a valorilor mobiliare la bursa de valori ca tranzacții de tip „legalizarea capitalului”, cu indicarea valorii tranzacției și, suplimentar, a valorii capitalului legalizat.

Taxele ce urmează a fi achitate în cadrul legalizării valorilor mobiliare și alte cheltuieli suportate

Menționăm, de la bun început, că în cadrul procedurii de legalizare a valorilor mobiliare (acțiunilor), taxele și plățile pentru serviciile prestate de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare (remunerarea companiei de estimare a valorilor mobiliare, taxa Bursei de Valori a Moldovei și a Depozitarului Național de Valori Mobiliare, comisionul brokerului, serviciile registratorului), taxele percepute de către Comisia Națională a Piețelor Financiare sunt suportate de către cumpărător – proprietarul de facto al valorilor mobiliare legalizate.

Important: Toate taxele și plățile percepute în procesul legalizării valorilor mobiliare (acțiunilor) sunt percepute de la valoarea tranzacției, care va fi egală cu valoarea de bilanț a valorilor mobiliare, luate la evidență de către proprietarii de jure - persoane juridice, sau valoarea de procurare

a valorilor mobiliare de către proprietarii de jure – persoane fizice. Valoarea de procurare a valorilor mobiliare (acțiunilor) va fi identică cu cea înregistrată la registrator la data efectuării tranzacției de procurare.

Pentru anul 2007, pe piața valorilor mobiliare sunt stabilite următoarele taxe și plăți pentru serviciile acordate:

- Taxa Comisiei Naționale a Piețelor Financiare pentru tranzacțiile cu valorile mobiliare supuse legalizării pe piața extrabursieră va fi de 0.5% din valoarea tranzacției.
- Taxa CNPF pentru tranzacțiile cu valorile mobiliare supuse legalizării pe piața bursieră va fi de 0.1% din valoarea tranzacției.
- Taxa Bursei de Valori a Moldovei pentru tranzacțiile cu valorile mobiliare supuse legalizării pe piața bursieră va fi de 0.35% din valoarea tranzacției.
- Taxa Depozitarului Național de Valori Mobiliare (pentru efectuarea clearingului și decontărilor) pentru tranzacțiile cu valorile mobiliare supuse legalizării pe piața bursieră va fi de 0.1% din valoarea tranzacției, plus taxa în fondul participanților DNVM în mărime de 0.07% din valoarea tranzacției.
- Tariful registratorului pentru tranzacțiile cu valorile mobiliare supuse legalizării pe piața extrabursieră va fi de doi lei plus 0.1% din valoarea tranzacției, dar nu mai mult de 50 de lei de la fiecare parte implicată în tranzacție, adică nu mai mult de 100 de lei pentru cumpărătorul care achită în cazul de față toate plățile.
- Mărimea comisionului brokerului este stabilită contractual și poate fi fixată procentual din valoarea tranzacției și mixt.
- Remunerarea companiei de estimare este fixată contractual și diferă în funcție de mai mulți factori (mărimea pachetului estimat, perioada efectuării estimării etc.).
- Alte cheltuieli, precum serviciile suplimentare ale brokerului, registratorului, companiei de estimare, vor fi neînsemnate.

Notă: În cazul legalizării valorilor mobiliare pe piața extrabursieră, toate taxele și plățile aferente tranzacției sunt transferate de către cumpărător pe contul registratorului. La legalizarea valorilor mobiliare pe piața bursieră, toate taxele și plățile aferente tranzacției sunt transferate de către cumpărător pe contul brokerului.

Implicațiile fiscale ale legalizării valorilor mobiliare

Avantaje

Avantajele legalizării acțiunilor la prețul estimat, care va fi un preț real de piață, pot fi, în unele situații, foarte mari. Situația respectivă survine atunci când acțiunile care ar putea fi obiect al legalizării sunt înregistrate pe numele persoanelor terțe (proprietari de jure) la prețuri mult mai mici decât prețul lor real. Avantajul mai semnificativ survine în cazul în care vom dori pe viitor să înstrăinăm aceste acțiuni la prețul lor de piață, care va fi mult mai mare decât cel actual (de bilanț sau de procurare, după caz), și atunci vom obține o creștere de capital (diferența dintre prețul de realizare a acțiunilor și prețul lor de bilanț sau de procurare, după caz) cu mult mai mare comparativ cu majorarea de capital rezultată după legalizarea acțiunilor respective.

Prin urmare, impactul fiscal de la prima creștere de capital (rata impozitului pe venit * 50% * creșterea de capital) va fi cu mult mai mare decât cel aplicat la majorarea de capital după legalizare. Acest impact fiscal poate fi totodată mai mare comparativ cu impozitarea în mărime de 5%, percepută la etapa de legalizare a acțiunilor.

Calculul efectului fiscal poate fi diferit în funcție de prețul actual de piață al acțiunilor ce ar putea fi legalizate, prețul estimat și, pe de altă parte – prețul actual de bilanț sau de procurare al acestor acțiuni. Cu cât diferența dintre aceste două categorii de prețuri este mai mică, cu atât efectul fiscal scade și invers.

Prezentăm în continuare câteva exemple de calcul al efectului fiscal la legalizarea valorilor mobiliare, mai exact a acțiunilor emise de societățile pe acțiuni (*datele sunt aleatorii*).

Exemplul nr. 1

Persoana fizică, Chistruga Valeriu, este proprietarul de facto al unui pachet de acțiuni în mărime de 48% (122 115 acțiuni) la SA „Propășire”. Proprietarul de jure al celor 122 115 acțiuni emise de SA „Propășire” este persoana fizică, Coval Nicolai, un prieten al persoanei fizice, Chistruga Valeriu. Valoarea de procurare a unei acțiuni emise de SA „Propășire” este de doi lei, valoare la care au fost procurate acțiunile respective de către persoana fizică, Coval Nicolai, în urma privatizării. În vederea reducerii unor eventuale riscuri, precum și dorind pe viitor să-și înstrăineze pachetul de 48% de acțiuni deținut la SA „Propășire”, persoana fizică, Chistruga Valeriu, ia decizia de legalizare a acțiunilor menționate.

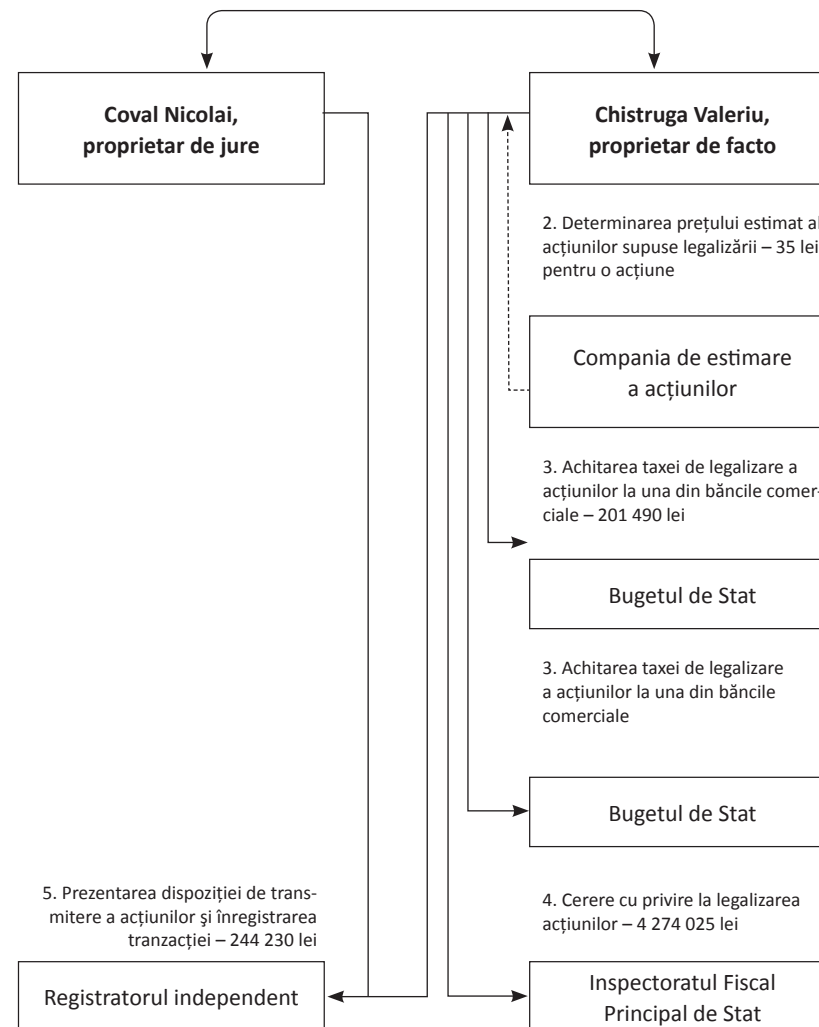
Prețul estimativ al unei acțiuni emise de SA „Propășire”, evaluat de un participant profesionist specializat pe piața valorilor mobiliare, este de 35 lei/acțiunea.

- În urma legalizării celor 122 115 acțiuni, cumpărătorul – persoana fizică, Chistruga Valeriu, *achită taxa de legalizare* în mărime de 201 490 lei (122 115 acțiuni * (35 lei – 2 lei) * 5%).
- În viitor, fiind deja posesor al acțiunilor legalizate, persoana fizică, Chistruga Valeriu, intenționează să-și vândă acțiunile, existând deja un potențial investitor la SA „Propășire”, care oferă 41 lei pentru o acțiune. Mărimea impozitului pe venit achitat de persoana fizică, Chistruga Valeriu, de la creșterea de capital obținută în urma vânzării acțiunilor va fi de 65942 lei (50% * 122 115 acțiuni (41 lei – 35 lei) * 18%). *Notă: la impozitarea creșterii de capital se i-au în calcul doar 50%; la calcularea mărimum impozitului pe venit s-a aplicat rata maximală 20%.*
- Dacă, eventual, persoana fizică, Chistruga Valeriu, nu își legaliza cele 122 115 acțiuni și le procura de la persoana fizică, Coval Nicolai, la același preț de doi lei/acțiunea, iar ulterior le vinde aceluiași investitor la prețul de 41 lei/acțiunea, mărimea impozitului pe venit achitat va fi de 428 624 lei (50 % * 122 115 acțiuni * (41 lei – 2 lei) * 18 %).
- Efectul fiscal pentru persoana fizică, Chistruga Valeriu, în cazul dat este de 161 193 lei (201 490 lei + 65 942 lei) – 428 624 lei), sumă economisită ca urmare a legalizării acțiunilor.

Aici, poate surveni următoarea situație:

- Persoanele respective nu au beneficiat de efectele legalizării, iar pe viitor persoana fizică, Chistruga Valeriu – proprietarul de facto al acțiunilor, își trece acțiunile pe numele său, la prețul lor de piață, adică 41 lei/acțiunea.
- În acest caz, persoana fizică, Coval Nicolai, va achita un impozit pe venit de la creșterea de capital în sumă de 428 624 lei (50 % * 122 115 acțiuni * (41 lei – 2 lei) * 18%).
- Efectul fiscal pentru persoana fizică, Coval Nicolai, va fi în acest caz, în comparație cu situația în care se proceda la legalizarea acțiunilor, de + 227 134 lei (428 624 lei – 201 490 lei), sumă supra-plătită ca urmare a nelegalizării acțiunilor.

1. Acordul de legalizare a 112 115 acțiuni emise de SA „Propășire” la valoarea de doi lei acțiunea

Exemplul nr. 2

Persoana fizică, Macari Ion, este proprietarul de facto al 240 acțiuni emise de BC „Moldbanksind” SA. Proprietarul de jure al celor 240 acțiuni este SRL „Propășire”. Valoarea de bilanț a unei acțiuni emise de BC „Moldbanksind” SA este de doi lei, valoare la care au fost procurate acțiunile respective de către SRL „Propășire”. La moment, pe piața secundară a valorilor mobiliare prețul unei acțiuni emise de BC Moldbanksind SA a crescut vertiginos, atingând maximele de 950 lei acțiunea.

- În cazul în care persoana fizică, Macari Ion, își legalizează cele 240 acțiuni, la prețul de 875 lei/acțiunea – preț estimat de o companie de estimare specializată, statului i se va plăti taxa de legalizare în mărime de 9300 lei (240 acțiuni * (875 lei – 100 lei) * 5 %). În acest caz, SRL „Propășire” va înstrăina acțiunile la valoarea de bilanț (conform condițiilor legalizării valorilor mobiliare) de 100 lei/acțiune, respectiv SRL „Propășire” nu va înregistra o creștere de capital și nu va datora nimic statului. Așadar, efectul fiscal al legalizării celor 240 acțiuni emise de BC „Moldbanksind” SA este de **9300 lei**, sumă achitată statului de către persoana fizică, Macari Ion.
- În cazul în care nu se recurge la legalizare, SRL „Propășire” vinde persoanei fizice, Macari Ion, cele 240 acțiuni emise de BC „Moldbanksind” SA la prețul de piață – 950 lei/acțiunea, aceasta fiind conjunctura pieței bursiere (vânzarea la un preț mai mic poate fi riscantă, iar acțiunile pot fi preluate de alți cumpărători). În această situație, SRL „Propășire” va achita statului impozitul pe venit în mărime de **15 300 lei** (50 % * 240 acțiuni * (950 lei - 100 lei) * 15 %).
- Ca rezultat, efectul final al legalizării celor 240 acțiuni este de **6000 lei** (9300 lei – 15300 lei), fiind înregistrată o economie din partea celor două părți implicate în tranzacție.

Exemplul nr. 3

Persoana fizică, Samson Vitalie, este proprietarul de facto al 315 acțiuni emise de BC „Moldova Agroindbank” SA. Proprietarul de jure al acțiunilor este un fost prieten al lui Samson Vitalie, persoana fizică, Moroi Anton, care a procurat acțiunile pe timpurile privatizării la prețul de 190 lei/acțiunea. În prezent, datorită conjuncturii creată pe piață, persoana fizică, Samson Vitalie, dorește să-și înstrăineze aceste acțiuni la prețul de minim 2000 lei/acțiunea. Care vor fi, totuși, efectele fiscale, în cazul în care nu se va recurge la procedura de legalizare a acțiunilor respective?

- Respectând procedura de legalizare a valorilor mobiliare, la un preț estimat de 1749 lei (valoare aleatorie) pentru o acțiune a BC „Moldova Agroindbank” SA, cumpărătorul, persoana fizică, Samson Vitalie, va achita statului taxa de legalizare în valoare de **24 554 lei** (315 acțiuni * (1749 lei – 190 lei) * 5%).
- Mai târziu, persoana fizică, Samson Vitalie, își vinde cele 315 acțiuni deținute la BC „Moldova Agroindbank” SA la prețul de 2000 lei/acțiunea, achitând statului impozitul pe venit din creșterea de capital în mărime de **7 116 lei** (50 % * 315 acțiuni * (2000 lei – 1749 lei) * 18%).
- În total, plățile fiscale, recurgând la procedeul de legalizare a capitalului, la realizarea celor 315 acțiuni emise de BC „Moldova Agroindbank” SA și deținute de persoana fizică, Samson Vitalie, se ridică la **31 670 lei** (24 554 lei + 7 116 lei).

Elucidarea cazului în care nu se va recurge la procedura de legalizare a capitalului.

- Persoana fizică, Samson Vitalie, cumpără cele 315 acțiuni emise de BC „Moldova Agroindbank” SA de la persoana fizică, Moroi Anton, la prețul de 190 lei/acțiunea.
- Apoi, persoana fizică, Samson Vitalie, ca proprietar de jure, își vinde cele 315 acțiuni deținute la BC „Moldova Agroindbank” SA la prețul de 2000 lei/acțiunea, achitând statului impozitul pe venit de la creșterea de capital în mărime de **51 313 lei** (50 % * 315 acțiuni * (2000 lei – 190 lei) * 18 %).
- Ca rezultat, efectul final al legalizării celor 315 acțiuni emise de BC „Moldova Agroindbank” SA este de **19 643 lei** (31 670 lei – 51 313 lei), înregistrându-se o economie indispensabilă pentru cumpărător.

Specimene

Specimen nr. 2
Către Șeful Inspectoratului
Fiscal de Stat _____

CERERE
cu privire la legalizarea capitalului

Denumirea organului, instituției, organizației _____ \

În conformitate cu Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal, solicit înregistrarea legalizării capitalului.
Tipul capitalului legalizat (bunuri imobiliare, valori mobiliare, cote-părți) _____
Suma capitalului legalizat (lei) _____
_____ suma în litere și cifre

Date despre subiectul legalizării:
Denumirea agentului economic, codul fiscal _____
Numele, prenumele administratorului agentului economic _____
Adresa juridică a subiectului legalizării _____
Numele, prenumele _____
Domiciliul subiectului legalizării _____
Actul ce confirmă identitatea solicitantului:
Numărul de identificare _____ nr. _____ seria _____ ,
eliberat _____ data eliberării _____ .

Date despre reprezentantul subiectului legalizării (în cazul în care este):
Denumirea agentului economic, codul fiscal _____
Numele, prenumele administratorului agentului economic _____
Adresa juridică a reprezentantului subiectului legalizării _____
Numele, prenumele _____
Domiciliul reprezentantului subiectului legalizării _____
Actul ce confirmă identitatea reprezentantului:
Numărul de identificare _____ nr. _____ seria _____ ,
eliberat _____ data eliberării _____ .
Data eliberării _____

Datele din procură
Data _____ nr. _____ , persoana care a autentificat procura _____

Anexez copia ordinului de plată care confirmă achitarea taxei de legalizare.

Confirm veridicitatea datelor indicate în cerere și declar că capitalul legalizat nu este legat de crime sau infracțiuni ce cad sub incidența Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională (din 8 noiembrie 1990), ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.914-XV din 15 martie 2002, cu excepția infracțiunilor fiscale. Am cunoștință de faptul că, în cazul depistării ulterioare

a unor crime sau infracțiuni legate de nedeclararea și neachitarea, integrală sau parțială, a impozitelor, comise după punerea în aplicare a capitolului IV al Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997, față de mine vor fi aplicate sancțiuni conform legislației în vigoare.

Data și semnătura solicitantului _____

Cererea este primită de persoana împuternicită de Inspectoratul Fiscal de Stat

_____ numele, prenumele, funcția

Semnătura _____ Data _____

L.Ș.

Legalizarea cotelor-părți

Tipul de legalizare

Legalizarea cotelor-părți în capitalul social al societăților comerciale.

Baza legislativă

Legalizarea cotelor-părți în capitalul social al societăților comerciale este efectuată în baza următoarelor surse legislative:

- Modificările și completările operate în actele legislative în vigoare privind legalizarea capitalului și amnistierea fiscală, adoptate prin Legea nr. 111-XVI din 27.04.2007.
- Legea nr. 1164 din 24.04.1997 pentru punerea în aplicare a titlului I și II ale Codului Fiscal.
- Codul Civil al Republicii Moldova din 06.06.2002, publicat la 22.06.2002

Categoria de active ce pot fi legalizate

Pot fi legalizate cotele-părți în societățile comerciale, rezidente ale Republicii Moldova sau altor state care aparțin unor persoane deținători nominali și nu de facto. Cotele-părți sunt participațiuni financiare la capitalul societăților comerciale care permit controlul asupra acestor societăți.

Subiecții legalizării

Ca subiecți ai legalizării cotelor-părți în capitalul social al societăților comerciale se prezintă persoanele fizice sau juridice rezidente ale Republicii Moldova, deținătorii de facto ai cotelor-părți (cei care dețin controlul real al societății). Deținătorii nominali (persoane pe ale căror nume este înregistrată la moment cota-parte), care pot fi persoane fizice și juridice rezidente sau nerezidente ale Republicii Moldova, nu apar ca subiecți ai legalizării de capital și sunt scutiți de orice responsabilitate și orice obligațiune fiscală.

Etapele legalizării

- a) Proprietarii nominali ai cotelor-părți în capitalul social al societăților comerciale pot întreprinde măsuri de rambursare a cotelor-părți către proprietarii de facto. Prin efectuarea măsurilor de rambursare a cotelor-părți se presupune coordonarea acestei tranzacții cu alți proprietari ai societății comerciale, fiindcă ei au drept preferențial, conform legii, la achiziția acestei cote-părți.
- b) După coordonarea și acordul celorlalți proprietari, deținătorul nominal și cel de facto vor încheia un contract de vânzare-cumpărare a acestei cote cu indicarea valorii tranzacției. Acest contract trebuie autentificat notarial.
- c) Cu acest contract de vânzare-cumpărare autentificat notarial și cu documentele de constituire a societății, subiectul legalizării se adresează Camerei Înregistrării de Stat pentru operarea modificărilor în documentele de constituire, în care proprietarul de facto va fi înscris ca proprietar de jure.
- d) După operarea de către Camera Înregistrării de Stat a modificărilor în documentele de constituire, subiectul legalizării depune o cerere la Inspectoratul Fiscal de Stat cu privire la legalizarea capitalului, cu declararea benevolă a valorii cotei-părți în societatea comercială. Taxa de legalizare constituie 5% și este achitată înaintea adresării. Cererea este completată în două exemplare, unul – pentru depunerea la Inspectoratul Fiscal de Stat, altul va rămâne la subiectul legalizării. La cerere sunt anexate ordinul de plată ce va confirma achitarea taxei de legalizare, contractul de vânzare-cumpărare și, după caz, documentele ce confirmă înregistrarea obiectului legalizării pe numele proprietarului de jure (nominal) al cotelor-părți. Cererea se consideră înregistrată din momentul aplicării ștampilei Inspectoratului Fiscal de Stat pe ambele exemplare.
- e) Persoana care legalizează cota-parte în societatea comercială achită taxa de legalizare în mărime de 5% din diferența dintre valoarea declarată și valoarea tranzacției conform literei b) sau valoarea tranzacției, în urma căreia obiectul legalizării a fost înregistrat pe numele proprietarului de jure (nominal) al cotelor-părți. Această taxă este plătită prin intermediul unei instituții financiare, pe contul trezorerial al Ministerului Finanțelor.

Actele necesare în cadrul legalizării

Pentru legalizarea cotelor-părți în societățile comerciale sunt necesare următoarele documente: contractul de vânzare-cumpărare autentificat notarial, cererea în două exemplare, conform modelului, dovada achitării taxei de stat în mărime de 5% și documentele de constituire a societății.

Taxele ce urmează a fi achitate în cadrul legalizării

Proprietarul de facto la legalizarea cotelor-părți ale societăților comerciale va achita următoarele taxe: 5% taxa de legalizare, achitată la instituția financiară, ce va fi transferată pe contul trezorerial al Ministerului Finanțelor, taxa la autentificarea notarială a contractului de vânzare-cumpărare și taxa de perfectare a modificărilor în documentele de constituire ale societății comerciale la Camera Înregistrări de Stat.

- Implicațiile fiscale ale legalizării, avantajele declarării valorii legalizării la preț de piață, calculul efectului fiscal (impozitare acum la 5% comparativ cu impozitarea pe viitor a creșterii de capital la rata impozitului pe venit).

Oportunitatea legalizării cotelor-părți în societățile comerciale ale deținătorilor de facto pare atractivă din cauză că dispare pe viitor necesitatea implicării în administrarea societății prin intermediul unei persoane declarative. De asemenea, nu va fi necesară inventarea diferitelor modalități pentru obținerea profitului realizat de societate și declararea lui pe numele altor persoane.

Exemple

Dacă sunteți o persoană care deține de facto o cotă-parte într-o societate comercială, legalizarea acestei cotei-părți se prezintă oportună pentru schimbarea titlului de proprietate asupra ei. Această modificare va genera un avantaj fiscal ce vă poate permite să deveniți proprietar de jure cu achitarea unei taxe reduse de numai 5%. De asemenea, proprietarul nominal (cel care este la moment deținător) nu va plăti nici o taxă sau impozit. În caz contrar, la un transfer simplu al dreptului de proprietate a cotei-părți către sine pe viitor, veți fi nevoit să achitați Dvs., și deținătorul nominal inclusiv, impozitele în conformitate cu legislația în vigoare.

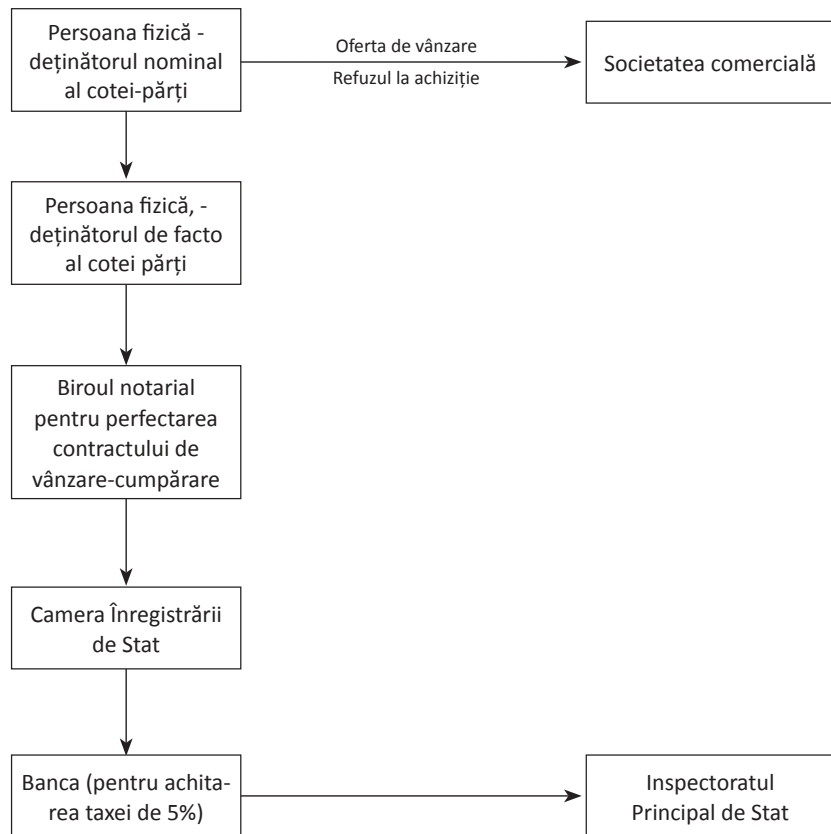
Deținătorul nominal va obține un avantaj evident, astfel încât la transferul cotei-părți el nu va plăti absolut nimic. Deținătorul de facto va beneficia pe viitor de acest transfer, prin faptul că va dispărea necesitatea de

operare a societății prin intermediul unor persoane declarative și va primi dividende printr-o modalitate legală. Pentru a intra în dreptul de proprietate, de exemplu, la o societate cu răspundere limitată, este nevoie de coordonarea acestui transfer cu ceilalți asociați.

Transferul este efectuat printr-un contract de vânzare-cumpărare de la deținătorul nominal la cel real. În acest caz, ceilalți asociați ai societății dispun de drept preferențial asupra cotei-părți la vânzarea-cumpărarea ei. Pentru a evita achiziționarea cotei-părți de către un alt asociat, în situația în care aceasta vă aparține, este necesară o coordonare a intențiilor Dvs., prin intermediul deținătorului nominal, cu intențiile celorlalți asociați. Cu alte cuvinte, este nevoie de refuzul lor pentru oferta de cumpărare a cotei-părți. În situația în care deținătorul nominal este soț, rudă sau afin în linie dreaptă fără limită și în linie colaterală până la gradul doi inclusiv, ceilalți asociați nu au drept preferențial la achiziție, și aveți dreptul de a transfera cota-parte, fără a face ofertă de cumpărare altor asociați, dacă actul de constituire al societății nu prevede altfel. Dacă ați hotărât să legalizați cota ce vă aparține și ați coordonat decizia cu alți asociați, deținătorul nominal trebuie să facă o ofertă scrisă administratorului societății, prin care intenționează să vândă cota-parte care-i aparține cu indicarea prețului.

Administratorul va aduce la cunoștința celorlalți asociați conținutul ofertei în termen de 15 zile din momentul expedierii ei. Dacă în termen de 30 de zile asociații sau societatea nu și-au declarat intenția de achiziție a cotei, proprietarul nominal o poate înstrăina liber Dvs. la un preț nu mai mic decât cel indicat în ofertă. Pentru aceasta este nevoie de încheierea unui contract de vânzare-cumpărare și de autentificarea lui notarială. Cu acest contract veți merge la Camera Înregistrării de Stat, unde vor fi operate modificări în documentele de constituire ale societății referitor la deținătorul cotei-părți. Pentru aceste operări veți achita taxa de stat, stabilită de Camera Înregistrării de Stat. Cu documentele de la Cameră, trebuie să mergeți la Inspectoratul Fiscal de Stat, unde veți depune o cerere în două exemplare, odată cu achitarea preventivă benevolă a taxei de 5% din valoarea declarată de vânzare-cumpărare a cotei-părți.

Achitarea se efectuează la oricare instituție financiară (bancă) pe contul trezorerial al Ministerului Finanțelor. La cerere sunt anexate contractul de vânzare-cumpărare și documentele de înregistrare a societății. Din momentul primirii celui de-al doilea exemplar al cererii cu ștampila Inspectoratului Fiscal de Stat, vă puteți considera proprietar deplin de jure al cotei-părți în societate.

Legalizarea activelor uzurabile și a activelor de capital

Active uzurabile sunt activele care au o durată de utilizare (exploatare) limitată, la care se calculează uzura.

Legalizarea activelor uzurabile și a activelor de capital reprezintă majorarea valorii de bilanț a anumitor categorii de active.

Persoanele juridice care au în proprietate active uzurabile, înregistrate în evidența contabilă la o valoare mai mică decât valoarea lor reală de piață, pot efectua reevaluarea lor și pot legaliza această diferență.

Subiect al legalizării este persoana juridică care, prin decizia proprie, realizează reevaluarea activelor uzurabile și a activelor de capital la prețul real de piață. Reevaluarea este efectuată de către un evaluator independent, care dispune de licență pentru activitățile de evaluare a activelor materiale.

După efectuarea reevaluării, subiectul legalizării prezintă Inspectoratului Fiscal de Stat cererea de legalizare a activelor, achitând taxa pentru legalizare, până la prezentarea acesteia. Taxa este plătită prin intermediul instituției financiare pe contul trezorerial respectiv al Ministerului Finanțelor. Cererea (*Anexa 6*) este completată în două exemplare – unul pentru Inspectoratul Fiscal de Stat, altul – pentru subiectul legalizării. Cererea se consideră înregistrată din momentul aplicării pe ambele exemplare a ștampilei Inspectoratului Fiscal de Stat.

Taxa pentru legalizarea activelor uzurabile și activelor de capital este stabilită în mărime de 5% și este calculată din diferența dintre valoarea declarată estimată și valoarea de bilanț.

În urma legalizării capitalului, subiectul legalizării, la momentul legalizării, este scutit de plata impozitului pe venitul sub formă de creștere a capitalului.

Diferențele din reevaluare, la momentul legalizării capitalului, se includ în baza valorică a activelor.

Avantajul efectuării unei legalizări a reevaluării activelor uzurabile și activelor de capital constă în faptul că se majorează baza valorică a activelor, ceea ce sporește cheltuielile (uzura) perioadei și, respectiv, se micșorează suma impozitului pe venit și suma îndreptată spre achitarea divi-

dendelor. În acest caz, agentului economic îi rămân la dispoziție mijloace suplimentare pentru finanțarea activității sale.

Către Șeful Inspectoratului Fiscal de Stat _____
CERERE cu privire la legalizarea activelor uzurabile și a activelor de capital
Denumirea organului, instituției, organizației _____
În conformitate cu Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal, solicit înregistrarea actului de legalizare, prin procedura de reevaluare, a activelor uzurabile și a activelor de capital.
Valoarea activelor reevaluate (lei) _____
suma în litere și cifre _____
Date despre persoana care legalizează capitalul: Denumirea agentului economic, codul fiscal _____ Numele, prenumele administratorului agentului economic _____ Adresa juridică a subiectului legalizării _____
Anexez copia ordinului de plată care confirmă achitarea taxei de legalizare.
Confirm veridicitatea datelor indicate în cerere și declar că capitalul legalizat nu este legat de crime sau infracțiuni ce cad sub incidența Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională (din 8 noiembrie 1990), ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.914-XV din 15 martie 2002, cu excepția infracțiunilor fiscale. Am cunoștință de faptul că, în cazul depistării ulterioare a unor crime sau infracțiuni legate de nedeclararea și neachitarea, integrală sau parțială, a impozitelor, comise după punerea în aplicare a capitolului IV al Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997, față de mine vor fi aplicate sancțiuni conform legislației în vigoare.
Data și semnătura solicitantului _____ Cererea este primită de persoana împuternicită de Inspectoratul Fiscal de Stat _____
numele, prenumele, funcția _____
Semnătura _____ Data _____
Nr. înregistrării cererii _____
L.Ș.

Exemplu: Întreprinderea X are în proprietate un depozit, care este înregistrat în evidența contabilă la valoarea de 100 000 lei. Această valoare servește ca bază pentru calcularea uzurii. În urma efectuării reevaluării,

s-a constatat că valoarea de piață a acestui activ uzurabil constituie 300 000 lei. În acest caz, agentul economic legalizează reevaluarea activului, achitând taxa pentru legalizare în mărime de 10 000 lei ((300 000 – 200 000) * 5%). După efectuarea legalizării reevaluării și includerii ei în baza valorică a activului, uzura se va calcula de la suma de 300 000 lei.

Un alt efect al legalizării valorii reale a activelor este înregistrarea noii valori ca valoare de bază, pentru stabilirea creșterii de capital în tranzacțiile viitoare.

De asemenea, majorarea valorii activelor întreprinderii va conduce la ameliorarea capacității întreprinderii de a atrage mijloace în baza creditelor și a emisiunilor pe piața de capital.

IMPOZITUL PE VENIT LA COTA 0

Esența

Stabilirea impozitului pe venit la nivelul 0 semnifică o eliberare necondiționată de impozitare. Impozitarea venitului are loc doar după distribuirea lui între acționari (asociați).

Scopul

Implementarea reformei îi va determina pe investitori să-și reinvestească profitul pentru extinderea și dezvoltarea afacerilor, investirea veniturilor agenților economici, inclusiv a sumelor impozitului pe venit care nu au fost achitate la buget, în achiziționarea mărfurilor și a serviciilor impozabile cu TVA, renunțarea la unele scheme de eschivare de la plata impozitului pe venit în cazul importului de mărfuri și servicii.

Baza legislativă

Impozitarea la cota 0 a fost implementată prin art. 1 al Legii nr. 111-XVI din 27 aprilie 2007, care prevede modificarea Codului Fiscal și a Legii cu privire la punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal.

Subiecții

Subiecții impunerii cu impozitul pe venit sunt persoanele juridice și fizice, cu excepția societăților specificate la art. 5 pct. 9) din Cod, care pe parcursul perioadei fiscale obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și persoanele juridice care obțin venit din orice surse aflate în afara Republicii Moldova.

Domeniul de aplicare

Venitul impozabil reprezintă venitul brut, inclusiv facilitățile acordate de patron, obținut de contribuabil din toate sursele într-o anumită perioadă fiscală, cu excepția deducerilor și scutirilor, aferente acestui venit, la care are dreptul contribuabilul conform legislației fiscale.

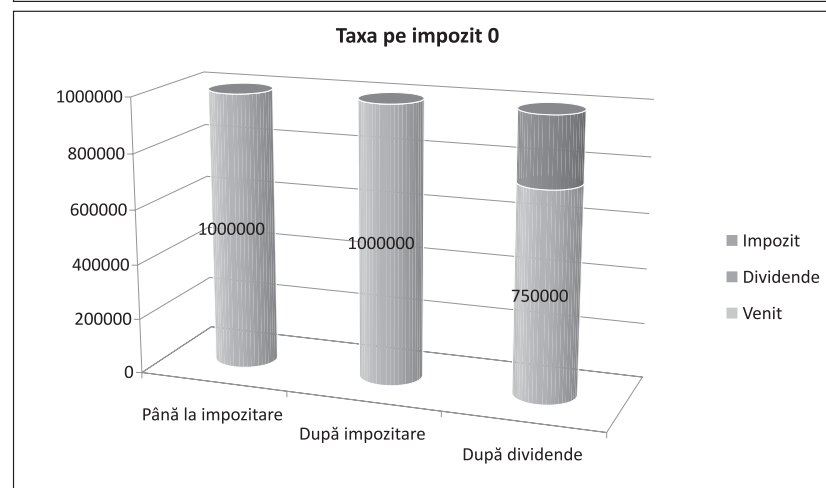
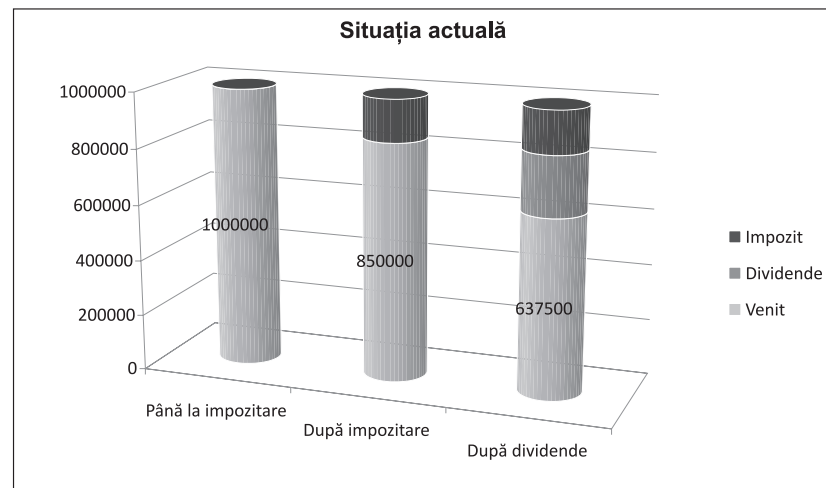
În venitul brut se includ:

- venitul provenit din activitatea de întreprinzător, din activitatea profesională sau din alte activități similare;
- venitul din activitatea societăților obținut de către membrii societăților și venitul obținut de către acționarii fondurilor de investiții;
- plățile pentru munca efectuată și serviciile prestate (inclusiv salariile), facilitățile acordate de patron, onorariile, comisioanele, primele și alte retribuții similare;
- venitul din chirie (arendă);
- creșterea de capital;
- creșterea de capital peste pierderile de capital, neluată în considerare în alte tipuri de venit;
- venitul obținut sub formă de dobândă;
- royalty (redevențe);
- anuitățile, inclusiv primite în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; sumele și despăgubirile de asigurare primite în baza contractelor de asigurare și coasigurare;
- venitul rezultat din neachitarea datoriei de către agentul economic, cu excepția cazurilor în care formarea acestei datorii este o urmare a insolabilității contribuabilului;
- dotațiile de stat, primele și premiile care nu sunt specificate ca neimpozabile în legile prin care se stabilesc aceste plăți;
- sumele obținute de pe urma acordului (convenției) de neangajare în activitatea de concurență;
- dividendele;
- veniturile obținute, conform legislației, ca urmare a aplicării clauzei penale, în formă de despăgubire pentru venitul ratat, precum și ca urmare a reținerii arvunei sau restituirii arvunei;
- alte venituri care nu au fost specificate anterior.

Implicații

Ca urmare a stabilirii cotei 0 la impozitul pe venit, agenții economici vor fi scutiți integral de plata impozitului pe venit. De asemenea, întreprinzătorii individuali și gospodăriile țărănești (de fermier) vor fi scutiți integral de plata impozitului pe venit. Totodată, vor fi impozitate plățile sub formă de dividende ale persoanelor fizice.

Diagramele prezentate în continuare ilustrează efectele comparative ale impozitării actuale și implementării impozitării la cota 0.

Diagramele prezintă urmările pentru întreprindere și acționari ale aplicării cotei de impozitare 0. Astfel, dacă astăzi întreprinderea înregistrează un venit de un milion de lei, ea urmează să achite 150 mii lei ca impozit pe profit. Ca urmare, profitul brut ce poate fi reinvestit sau distribuit acționarilor sub formă de dividende este de 850 mii lei. În al doilea caz, dacă impozitul pe venit al agenților economici este egal cu zero, la

dispoziția întreprinderii și acționarilor rămâne suma integrală a profitului de un milion de lei.

Dacă adunarea generală a acționarilor sau a asociaților întreprinderii decide să distribuie 25% din profitul net pentru plata dividendelor, va fi înregistrată situația reflectată în a treia coloană din diagrame.

Astfel, în situația actuală, pentru plata dividendelor vor fi repartizate 25% din profitul care a rămas după plata impozitelor, ceea ce va constitui 212,5 mii lei. La dispoziția întreprinderii pentru reinvestire vor rămâne 637,5 mii lei.

La aplicarea taxei 0 la impozitul pe venit, acționarii vor primi 250 mii lei, iar întreprinderii îi vor rămâne la dispoziție 750 mii lei. Efectul pozitiv al impozitării la cota 0 este evident, sumele fiind cu cca. 18% mai mari decât în situația actuală.

Ca urmare a impozitării dividendelor achitate acționarilor în exemplul precedent, va fi înregistrată următoarea situație:

	Situația actuală	Taxa pe impozit 0
Suma dividendelor	212 500	250 000
Suma impozitului, achitat din contul acționarilor, persoane juridice	31 875	0
Dividendele primite de acționari, persoane juridice	180 625	250 000
Suma impozitului, achitat din contul acționarilor, persoane fizice	0	37500
Dividendele primite de acționari, persoane fizice	212 500	212 500

Persoanele juridice în situația actuală vor beneficia de un venit sub formă de dividende de 180,62 mii lei, iar în cazul impozitării la cota 0, venitul va constitui 250 mii lei.

În cazul acționarilor – persoane fizice, valoarea dividendelor primite va constitui în ambele situații 212,5 mii lei, însă la aplicarea impozitului la cota 0, suma profitului reinvestit în cadrul întreprinderii este semnificativ mai mare, ceea ce va majora baza pentru profiturile viitoare ale acționarilor.

AMNISTIEREA FISCALĂ

Concepția

Amnistierea fiscală reprezintă anularea restanțelor și datoriilor contribuabililor față de stat la situația din 1 ianuarie 2007.

Scopul

Scopul efectuării amnistierii fiscale a fost acordarea posibilității de redresare a activității pentru întreprinderile care, din cauza datoriilor față de buget, nu puteau funcționa normal. Ținând cont de faptul că o parte semnificativă din datoriile existente era imposibil sau foarte dificil de recuperat, efectul general al amnistierii fiscale urmează a fi unul pozitiv.

Aria de cuprindere

Amnistierea fiscală cuprinde datoriile ce se referă la următoarele tipuri de plăți:

- impozitele, taxele, alte plăți, majorările de întârziere și amenzile aferente bugetului de stat și bugetelor unităților administrativ-teritoriale
- contribuțiile de asigurări sociale de stat
- primele de asigurare obligatorie de asistență medicală
- majorările de întârziere și amenzile aferente bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

Amnistierea se extinde asupra sumelor neachitate la momentul punerii în aplicare a legii, inclusiv asupra sumelor amânate și reeșalonate.

Efectul

Conform datelor Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, până în prezent, în sistemul de evidență al Serviciului Fiscal au fost efectuate înscrisurile referitor la anularea restanțelor față de bugetul de stat pentru

32 065 de agenți economici, ceea ce a constituit 3 099,2 milioane lei. Această sumă include: 1 270,9 milioane lei – restanțe la plățile de bază, 1 048,8 milioane lei – restanțe la penalități și 779,5 milioane lei – restanțe la amenzi.

De asemenea, au fost anulate restanțele față de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru 7 029 de contribuabili. Suma restanțelor anulate a reprezentat 8,3 milioane lei, inclusiv la plățile de bază – 2,7 milioane lei, la penalități – 4,9 milioane lei și la amenzi – 0,7 milioane lei.

Casa Națională de Asigurări Sociale a anulat, în baza sistemului de evidență pe care îl administrează, suma restanțelor aferente bugetului asigurărilor sociale de stat în cuantum de 947,88 milioane lei, inclusiv contribuții datorate de angajator în sumă de 514,35 milioane lei, contribuții individuale de 221,06 milioane lei, penalități și amenzi de 212,47 milioane lei.

În total, pentru a asigura aplicarea Legii 111-XVI din 27 aprilie 2007 ce vizează amnistierea fiscală, au fost anulate restanțe față de bugetul de stat în mărime de 4 055,38 milioane lei.

MODUL DE EFECTUARE A CONTROLERELOR

Esența măsurilor

O condiție de bază a asigurării funcționării mecanismelor amnistierii fiscale și a legalizării capitalului este asigurarea unor garanții suficiente pentru persoanele care beneficiază de aceste oportunități. Unul dintre mecanismele propuse de lege pentru asigurarea garanțiilor respective este limitarea controalelor de natură fiscală cu data de 1 ianuarie 2007.

Baza legislativă

Modul de efectuare a controalelor este stabilit în art. III și IV ale Legii nr. 111, care completează art. 4 din Legea nr. 408-XV din 26 iulie 2001 pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului Fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007).

Subiecții prevederilor

Prevederile referitoare la modul de efectuare a controalelor se extind asupra tuturor agenților economici, persoane fizice și juridice.

Sfera de aplicare

Din momentul punerii în aplicare a Legii nr. 111, a fost interzisă efectuarea controalelor privind corectitudinea calculării unor categorii de plăți de către contribuabili, și anume:

- impozitele, taxele, alte plăți, majorările de întârziere și amenzile aferente bugetului de stat și bugetelor unităților administrativ-teritoriale;
- contribuțiile de asigurări sociale de stat;
- primele de asigurare obligatorie de asistență medicală;
- majorările de întârziere și amenzile aferente bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

Perioada de timp vizată

Interzicerea aplicării controalelor se referă la perioadele de până la 1 ianuarie 2007. Controalele în perioadele de până la această dată pot fi efectuate doar în următoarele cazuri:

- la cererea contribuabilului;
- în caz de solicitare de restituire a taxei pe valoare adăugată, a accizelor și a plăților efectuate în plus.

Organele de stat vizate

Interzicerea efectuării controalelor se referă la organele de stat cu atribuții de administrare fiscală.

Garanțiile oferite subiecților legalizării de capital

Statul, în persoana autorităților administrației publice, acordă următoarele garanții ulterioare legalizării capitalului:

Neurmărirea subiecților legalizării

Subiecții legalizării nu vor fi urmăriți (trași la răspundere administrativă sau penală) de către autoritățile administrației publice împuternicite pentru neachitarea impozitelor, taxelor, a altor plăți la bugetul de stat, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală din capitalul legalizat, cu condiția că acesta nu cade sau nu este suspectat că va cădea sub incidența Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională (din 8 noiembrie 1990), ratificată prin Legea Republicii Moldova nr. 914-XV din 15.03.2002

Neadmiterea de măsuri discriminatorii

Nu vor fi admise pe viitor măsuri discriminatorii privind impozitarea subiecților legalizării. După încheierea procedurii de legalizare a capitalului, subiecții legalizării nu vor fi obligați să achite suplimentar impozite, taxe, alte plăți în bugetul de stat, amenzi sau penalități de întârziere, decât cele prevăzute de normele generale ale legislației în vigoare.

Garanțiile oferite la amnistierea fiscală

Neefectuarea controalelor

Nu va fi efectuat controlul corectitudinii calculării și achitării impozitelor, taxelor, altor plăți, majorărilor de întârziere și amenzilor aferente bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, contribuțiilor de asigurări sociale de stat, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, majorărilor de întârziere și amenzilor aferente bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, pentru perioadele fiscale de până la 1 ianuarie 2007.

EXCEPȚIILE ȘI LIMITĂRILE MODIFICĂRILOR LEGISLATIVE

Modificările legislative aprobate de Parlamentul Republicii Moldova la 27 aprilie 2007 s-au extins asupra unui set de legi, în special asupra Codului Fiscal și legilor de punere în aplicare a unor titluri din Codul Fiscal, și cuprind toți agenții economici, atât persoanele fizice, cât și cele juridice.

Excepțiile și limitările cu referire la capitalul ce poate fi supus legalizării

Însă, oricât de liberale și permissive sunt măsurile respective, ele totuși impun anumite excepții și limite. În primul rând, prevederile modificărilor legislative în cauză nu se aplică veniturilor obținute după 1 ianuarie 2007. Așadar, vor fi supuse legalizării doar mijloacele bănești, imobilele și valorile mobiliare procurate (în cazul imobilelor – procurate și/sau finisate) până la 1 ianuarie 2007. Orice venituri, sub formă de capital, ce vor fi obținute după 1 ianuarie 2007, nu constituie obiectul prezentei legi.

Art. II al legii prevede completarea Codului Fiscal al Republicii Moldova cu capitolul IV, articolele 25 – 41. Astfel, **art. 25 punctul (3) alin. a)** specifică faptul: capitolul IV al Codului Fiscal, ce reglementează procedurile de legalizare a capitalului, nu se referă la întregul capital de care dispune persoana fizică sau juridică ce dorește să legalizeze capitalul. Aceste prevederi se referă exclusiv la capitalul pe care persoana fizică sau juridică vrea să-l legalizeze. Astfel, toate taxele și măsurile impuse de procedura de legalizare se vor extinde exclusiv asupra capitalului ce va fi legalizat.

În același punct, **alin. b)** se menționează, de asemenea, că de „atitudine specială”, prevăzută în lege, nu se va bucura capitalul ce cade sub incidența Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională (din 8 noiembrie 1990, ratificată prin Legea Republicii Moldova nr. 914-XV din 15 martie 2002). Prin urmare, orice capital suspectat de a fi implicat în operațiuni de spălare a banilor, obținut prin activitate infracțională sau implicat în susținerea terorismului nu va putea fi legalizat prin procedurile descrise în lege.

Totodată, capitalul care se dovedește a fi provenit din activitatea infracțională și care se află sub sechestru sau este confiscat de organele cu atribuții de administrare fiscală pentru asigurarea achitării diverselor datorii către stat nu va beneficia de prevederile **art. 34**, adică nu va fi eliberat de sub sechestru.

Excepțiile și limitările cu referire la utilizarea capitalului legalizat

În **art. 36** sunt prevăzute un șir de limitări în utilizarea capitalului legalizat. În mare parte, aceste restricții se referă la mijloacele bănești legalizate, mai bine-zis la exportul acestora. Astfel, persoana care și-a legalizat mijloacele bănești, adică subiectul legalizării, poate dispune liber de aceste mijloace după propria dorință, cu excepția transferării banilor peste hotarele țării. Dacă banii sunt scoși/transferăți în străinătate în decurs de trei ani de la legalizare, este percepută o taxă, după cum urmează:

Perioada transferării/scoaterii peste hotarele țării	Impozitul perceput
În decursul primului an de la legalizare	13%
În decursul anului doi de la legalizare	6%
În decursul anului trei de la legalizare	3%

În cazul în care suma totală ce se transferă/scoate este mai mare sau mai mică decât suma legalizată, taxa nu va depăși 13% (6% sau respectiv 3%) din totalul mijloacelor bănești legalizate.

Excepțiile și limitările cu privire la statutul de rezident și nerezident al subiecților legalizării de capital

Art. 1 al Legii 111 prevede că agenții economici rezidenți vor fi scutiți de impozitul în mărime de 15%, ce se aplică veniturilor obținute din activitatea investițională și anume venitul sub forma dividendelor. Aceste scutiri însă nu se aplică nerezidenților Republicii Moldova. Astfel, persoanelor care nu sunt rezidente și obțin venit sub formă de dividende li se va reține o taxă de 15% din veniturile respective la sursa de plată. Totodată, persoanelor fizice și juridice nerezidente li se percepe un impozit de 15% din plățile îndreptate spre plată, precum și din mijloacele bănești sub formă monetară și nemonetară acordate acestora, a căror sumă nu este deductibilă în scopuri fiscale.

Criteriul	Agenții economici rezidenți	Agenții economici nerezidenți
Impozitul în mărime de 15% din dividendele încasate	Scutiți	Nu sunt scutiți
Taxa de 15% din mijloacele îndreptate spre plată	Scutiți	Nu sunt scutiți

Același articol, la punctul 7, prevede că taxa de 15% va fi reținută din veniturile îndreptate spre achitare fondatorilor întreprinzătorilor individuali și ai gospodăriilor țărănești. Însă, excepția de la această prevedere o reprezintă fondatorii întreprinzătorilor individuali și ai gospodăriilor țărănești, care încasează venituri din vânzări mai mici de trei milioane de lei pe an și media numărului scriptic al personalului nu depășește nouă persoane.

Art. VI, alin. 6 al prezentelor modificări legislative prevede completarea art. 18 al Codului Fiscal. Această completare presupune că venitul sub formă de dividende, obținut de persoanele fizice rezidente pentru perioadele fiscale de până la 1 ianuarie 2008, de la un agent economic, nu este supus impozitului pe venit.

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Întrebare: Care este perioada de legalizare a mijloacelor bănești pentru persoanele fizice?

Răspuns: Legalizarea mijloacelor bănești ale persoanelor fizice începe cu data de 11.05.2007 și se termină la 30.12.2008, odată cu încheierea zilei de muncă a instituțiilor financiare.

Întrebare: Care este suma minimă sau maximă ce poate fi legalizată?

Răspuns: Nu există limite minime și maxime referitor la sumele care pot fi legalizate. De asemenea, pot fi legalizate mijloace bănești în orice valută străină.

Întrebare: Voi putea eu oare beneficia liber pe viitor de banii legalizați?

Răspuns: Desigur, fără nici o limită în ceea ce ține de folosirea lor pe teritoriul Republicii Moldova. La transferarea peste hotare vor fi achitate niște taxe suplimentare.

Întrebare: Taxa de 5% este unica taxă ce va fi percepută la legalizarea mijloacelor bănești?

Răspuns: Această taxă este singura percepută de către stat. Nici o altă taxă în favoarea statului nu poate fi cerută. Instituția financiară poate solicita un comision pentru deschiderea și deservirea contului bancar pe care vor fi depozitate mijloacele bănești.

Întrebare: În cazul legalizării cotei-părți la care sunt proprietar de facto, nu va trebui oare să achit impozite pentru toată perioada de activitate a societății comerciale?

Răspuns: Nu, unica plată care va fi efectuată va fi cea de 5% din diferența dintre valoarea declarată și valoarea tranzacției sau valoarea tranzacției în urma căreia obiectul legalizării a fost înregistrat pe numele proprietarului de jure (nominal) al cotelor-părți. Alte taxe și plăți, cu excepția celor notariale și la Camera Înregistrării de Stat, nu sunt legale.

Întrebare: Cum pot obține acordul altor asociați ai societății pentru a putea legaliza cota-parte care-mi aparține?

Răspuns: Luând în considerație că partea socială se transmite de la deținătorul nominal la cel de facto prin contract de vânzare-cumpărare, este necesară respectarea unor principii stabilite de Codul Civil al Republicii Moldova. La înstrăinarea părții sociale, asociații existenți au drept de preemțiune la achiziție. Proprietarul de facto, fiind lipsă în documentele de constituire, nu se află în nici o relație juridică cu societatea. Prin urmare, el beneficiază de dreptul de achiziție al cotei-părți doar după refuzul celorlalți asociați. Corelarea acestui consimțământ de refuz, din partea asociaților, rămâne pe seama proprietarului nominal și bunelor relații între ei. Nu este nevoie de acordul asociaților, deoarece ei nu au drept preferențial la achiziție, în cazul înstrăinării cotei-părți între soț, rude și afini în linie dreaptă fără limită și în linie colaterală până la gradul doi inclusiv, dacă actul de constituire nu prevede altfel. În celelalte cazuri, asociatul nominal va transmite o ofertă scrisă administratorului societății cu intenția de înstrăinare a cotei-părți. Acesta va informa ceilalți asociați despre conținutul ofertei în termen de 15 zile de la primire. Asociatul trebuie să și formuleze în scris acceptul și să-l transmită administratorului în termen de 15 zile de la data transmiterii. Dacă, în termen de 30 de zile de la data transmiterii ofertei, asociații sau societatea nu au procurat cota-parte, deținătorul nominal o poate înstrăina liber unui terț (adică deținătorului de facto) la un preț nu mai mic decât în oferta către asociați, conform procedurii descrise anterior.

Întrebare: Va plăti taxe deținătorul nominal după transferarea cotei-părți pe numele deținătorului de facto?

Răspuns: Nu. Nici un fel de taxe și plăți nu se percep de pe deținătorul nominal.

Întrebare: Care este modul de respectare de către subiecții legalizării capitalului pe piața valorilor mobiliare a prevederilor art. 27 al Legii nr. 1134-XIII din 02.04.1997 „Privind societățile pe acțiuni”?

Răspuns: Vânzătorul – proprietarul de jure al acțiunilor ce se vor legaliza în mod obligatoriu, până la demararea procedurii propriu-zise de legalizare a acțiunilor, va întreprinde toate măsurile în vederea respectării cerințelor legislației la înstrăinarea acțiunilor societății de tip închis (vezi compartimentul VI, pct. 1).

Întrebare: Care este posibilitatea legalizării capitalului pe piața valorilor mobiliare, în cazul în care valorile mobiliare constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată?

Răspuns: Conform prevederilor legislației, acțiunile aflate în litigiu în instanța de judecată sunt blocate în Registrul deținătorilor de valori mobiliare. Prin urmare, aceste acțiuni nu pot constitui obiect al legalizării.

Întrebare: La ce valoare vor fi luate la evidență (valoarea de bilanț sau valoarea capitalizată) în Registrul deținătorilor de valori mobiliare acțiuni legalizate (valoarea de bilanț sau valoarea capitalizată)?

Răspuns: Acțiunile legalizate pe numele cumpărătorului vor fi luate la evidență la prețul la care au fost estimate, cu alte cuvinte, la valoarea legalizată.

Întrebare: Pentru acțiunile privilegiate emise de băncile comerciale este necesară autorizația Băncii Naționale a Moldovei pentru a efectua legalizarea?

Răspuns: Autorizația BNM pentru cumpărător – proprietarul de facto al acțiunilor privilegiate va fi necesară doar în cazul în care aceste acțiuni au drept de vot, conform statutului băncii.

Întrebare: Cum se legalizează acțiunile în cazul în care acțiunile respective sunt pe numele mai multor proprietari de jure, iar proprietarul de facto e unul singur?

Răspuns: În această situație, cumpărătorul – proprietarul de facto al acestor acțiuni va trebui să încheie cu fiecare din proprietarii de jure un acord de legalizare și, respectiv, să urmeze procedura de legalizare a valorilor mobiliare.

Întrebare: Ce perioadă va fi supusă controlului în cazul solicitării acestuia de către contribuabil?

Răspuns: Controalele fiscale la contribuabil pot fi efectuate și pentru perioada de până la 01.01.2007, cu condiția indicării expres în cerere a solicitării de verificare a perioadei respective. Dacă în rezultatul controlului efectuat pentru perioada de până la 01.01.2007 vor fi stabilite încălcări ale legislației fiscale, atunci față de contribuabil, în mod general, vor fi aplicate măsurile prevăzute de Codul Fiscal.

Întrebare: Cum va fi efectuată verificarea plafonului de livrări în cazul în care agentul economic depune cerere de înregistrare în calitate de contribuabil al TVA?

Răspuns: În cazul în care agentul economic depune o cerere de înregistrare în calitate de plătitor al TVA, la aprecierea corectitudinii înregistrării vor fi supuse verificării și perioadele de până la 01.01.2007, pentru a stabili momentul atingerii plafonului de livrări. În toate celelalte cazuri, la aprecierea corectitudinii înregistrării ca contribuabil al TVA se vor recunoaște soldurile declarate de agentul economic la data de 01.01.2007.

Întrebare: Ce perioadă va fi supusă controlului în cazul în care agentul economic își schimbă adresa juridică sau fondatorii?

Răspuns: În cazul respectiv, controlul va fi efectuat începând cu 01.01.2007.

Întrebare: Care este modalitatea de prezentare a dării de seamă fiscale corectate?

Răspuns: Dările de seamă fiscale corectate, prezentate de către contribuabili până la 11 mai 2007, urmau a fi recepționate de către organele fiscale în modul general stabilit. În cazurile în care contribuabilii, după 11 mai 2007 depistând erori în dările de seamă fiscale aferente perioadelor fiscale de până la 1 ianuarie 2007, consideră oportună operarea corectărilor de rigoare în Sistemul de evidență al Inspectoratului Fiscal de Stat, - contribuabilii în cauză vor solicita prin cerere efectuarea controlului asupra cazului dat, anexând la cerere atât documentele confirmative, ce atestă admiterea erorii, cât și exemplarul dării de seamă fiscale corectate. Dacă organul fiscal, în rezultatul efectuării controlului, constată temeinicia cererii contribuabilului, în decizia adoptată asupra cazului se indică asupra oportunității reflectării dării de seamă fiscale corectate în Sistemul de evidență al Inspectoratului Fiscal de Stat.

Întrebare: Care sunt acțiunile Inspectoratului Fiscal de Stat, dacă în rezultatul controlului se constată neasigurarea păstrării dărilor de seamă fiscale, a documentelor de evidență, lipsa totală sau parțială a evidenței contabile pe perioada de până la 01.01.2007 și după?

Răspuns: În conformitate cu prevederile Legii contabilității, contribuabilul este obligat să restabilească evidența contabilă atât pentru perioada de până la 01.01.2007, cât și după. Amenda prevăzută în art. 257 al Codului Fiscal va fi aplicată doar în cazul neasigurării păstrării dărilor de seamă fiscale, a documentelor de evidență, lipsei totale sau parțiale a evidenței contabile după 01.01.2007.

Întrebare: În legătură cu implementarea cotei 0 la impozitul pe venit, va fi necesară prezentarea declarației privind impozitul pe venit?

Răspuns: Conform modificărilor operate la art. 15 din Codul Fiscal prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 111-XVI din 27 aprilie 2007 (Monitorul Oficial nr. 64-66 din 11 mai 2007), începând cu perioada fiscală 2008 pentru persoanele juridice cota de impozitare aferentă impozitului pe venit va constitui 0% din venitul impozabil.

Totodată, persoanele juridice vor fi obligate să prezinte Declarația cu privire la impozitul pe venit și documentul cu privire la venitul societății, conform art. 83 din Codul Fiscal, să-și determine venitul impozabil, prin ajustările efectuate atât la venituri, cât și la cheltuieli în modul general stabilit. De asemenea, va fi necesară calcularea uzurii în scopuri fiscale.

Totodată, prin Legea 177-XVI din 20 iulie 2007, au fost operate modificări la art. 260 alin. (5) din Codul Fiscal, conform cărora, începând cu anul 2008, în cazul micșorării (diminuării) veniturii impozabil declarat de către contribuabilul care aplică cota 0 la impozitul pe venit, se plătește o amendă în mărime de 25% din suma nedeclarată (diminuată) a venitului impozabil.

Întrebare: Va fi necesar de a reține la sursa de plată 15% din dividendele achitate pentru perioadele precedente anului 2008?

Răspuns: Conform modificărilor operate la lit. m) art. 18 din Codul Fiscal, prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 111-XVI din 27 aprilie 2007 (Monitorul Oficial nr. 64-66 din 11 mai 2007), începând cu perioada fiscală 2008, dividendele sunt considerate ca sursă de venit impozabilă.

În același timp, prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 177-XVI din 20 iulie 2007 (Monitorul Oficial nr. 117-126 din 10 august 2007) art. 18 litera m), textul a fost completat în final cu cuvintele „cu excepția celor achitate în folosul persoanelor fizice rezidente, aferente perioadelor fiscale de până la 1 ianuarie 2008”.

Astfel, la achitarea dividendelor persoanelor fizice rezidente, aferente perioadelor fiscale de până la 1 ianuarie 2008, nu va fi necesar de reținut la sursa de plată 15% din plata efectuată.

Întrebare: Se va recunoaște uzura în scopuri fiscale în cazul legalizării mijloacelor fixe?

Răspuns: Prin Legea nr. 111-XVI din 27 aprilie 2007, au fost incluse modificări la art. 27 din Codul Fiscal, care prevede că baza valorică a mij-

loacelor fixe pe fiecare categorie de proprietate se ajustează cu diferențele pozitive rezultate din reevaluarea efectuată în conformitate cu cap. IV „Legalizarea capitalului și amnistierii fiscale” din Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal.

Totodată, reflectarea în contabilitate și în scopuri fiscale a majorării valorii mijloacelor fixe legalizate cu suma legalizată este efectuată în baza documentelor ce confirmă achitarea taxei de legalizare și înregistrării cererii la Inspectoratul Fiscal de Stat.

Astfel, se va recunoaște uzura calculată în scopuri fiscale în cazul legalizării mijloacelor fixe.

Întrebare: În perioada funcționării cotei 0 la impozitul pe venit, va fi necesar de a reține la sursa de plată 5%, conform art. 90 din Codul Fiscal?

Răspuns: Pe perioada funcționării cotei 0 la impozitul pe venit, nu va fi necesar de a reține la sursa de plată 5%, conform prevederilor art. 90 din Codul Fiscal.

Întrebare: Ce documente confirmă procedura legalizării?

Răspuns: Confirmarea procedurii legalizării este realizată în baza documentului ce demonstrează achitarea taxei de legalizare și a cererii înregistrate la Inspectoratul Fiscal de Stat.

De asemenea, în funcție de tipul activului legalizat, vor fi necesare următoarele documente:

- La legalizarea bunurilor imobiliare, la cerere sunt anexate ordinul de plată ce confirmă faptul achitării taxei de legalizare, contractul de vânzare-cumpărare și, după caz, documentele ce confirmă înregistrarea obiectului legalizării pe numele proprietarului de jure (proprietarului nominal) al bunurilor imobiliare.
- La legalizarea valorilor mobiliare, la cerere sunt anexate ordinul de plată ce confirmă faptul achitării taxei de legalizare, ordinul de legalizare, certificatul de estimare a valorilor mobiliare, documentele ce confirmă înregistrarea obiectului legalizării pe numele proprietarului de jure al valorilor mobiliare.
- La legalizarea cotelor-părți în capitalul social al societății comerciale, la cerere sunt anexate ordinul de plată ce confirmă faptul achitării taxei de legalizare, contractul de vânzare-cumpărare și, după caz, documentele ce confirmă înregistrarea obiectului legalizării pe numele proprietarului de jure (proprietarului nominal) al cotelor-părți.

- La legalizarea valorii reale a capitalului, la cerere sunt anexate ordinul de plată ce confirmă faptul achitării taxei de legalizare, documentele ce confirmă valoarea estimată, precum și valoarea până la estimare.
- La legalizarea valorii reale a activelor uzurabile și a activelor de capital la prețul real de piață, la cerere sunt anexate ordinul de plată ce confirmă faptul achitării taxei de legalizare, documentele ce confirmă valoarea estimată, precum și valoarea până la estimare.

Întrebare: Care este modul de prezentare a dărilor de seamă fiscale întârziate?

Răspuns: Dările de seamă fiscale pentru perioadele fiscale de până la 1 ianuarie 2007:

- a) ale căror termen de prezentare a expirat la 1 ianuarie 2007 – se recepționează de către organele fiscale cu verificarea ulterioară, după necesitate, a acțiunii amnistierii fiscale asupra obligațiilor fiscale aferente dărilor de seamă fiscale respective
- b) ale căror termen de prezentare revine anului 2007 – se recepționează de către organele fiscale, fără efectuarea verificării camerale și, respectiv, fără aplicarea sancțiunilor. Obligațiile aferente acestor dări de seamă nu cad sub incidența amnistierii fiscale.

Întrebare: Care este corelația între subiecții legalizării capitalului și subiecții amnistierii fiscale?

Răspuns: Subiecții amnistierii fiscale au beneficiat de anularea restanțelor, indiferent de faptul dacă au asigurat sau vor asigura legalizarea capitalului.

Întrebare: Care este procedura de legalizare a mijloacelor bănești de către persoanele juridice?

Răspuns: În conformitate cu noțiunea de legalizare a capitalului, doar persoanele fizice sunt în drept să legalizeze mijloacele bănești.

Întrebare: Care sunt competențele organelor Inspectoratului Fiscal de Stat în înregistrarea legalizării capitalului?

Răspuns: Organele Inspectoratului Fiscal de Stat înregistrează legalizarea capitalului doar după verificarea achitării la bugetul de stat a taxei de legalizare în raport cu suma supusă legalizării. De asemenea, organele fiscale sunt obligate să asigure confidențialitatea înregistrării legalizării capitalului.

Întrebare: Care este termenul-limită de efectuare a amnistierii fiscale pentru obligațiile fiscale aferente bugetelor unităților administrativ-teritoriale?

Răspuns: Legea nr.111-XVI din 27 aprilie 2007 stabilește dreptul, însă nu și obligația organelor administrației publice locale în vederea emiterii deciziilor de efectuare a amnistierii fiscale. În legătură cu faptul că înscrierile în conturile personale ale contribuabililor privind nașterea, modificarea și stingerea obligațiilor fiscale sunt specificate pentru perioada unui an fiscal, cu trecerea soldurilor din anul precedent în anul următor, executarea amnistierii fiscale pentru restanțele din 1 ianuarie 2007 va putea fi efectuată până la 31 decembrie 2007. În conturile personale aferente anului 2008, soldurile obligațiilor fiscale se vor reflecta la situația din 1 ianuarie 2008.

Întrebare: Urmează a fi declarate veniturile salariale primite de către o persoană care lucrează peste hotarele Republicii?

Răspuns: Pentru persoanele fizice, din sumele primite de peste hotarele țării reprezintă venituri impozabile numai veniturile financiare și investiționale. Veniturile salariale primite din surse de peste hotarele țării nu reprezintă venituri impozabile și nu urmează a fi declarate.